REGD. NO. A. 40 విడి ప్రతి 0-3-0 శుక్రవారం 10-7-59

జమీన్ రైతు

సంపుటి 31 : సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు : సంపాదకుడు :: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 28

హైదరాబాద్ లేఖ

* * * మా విలేకరి * * *

కమ్యూనిస్టులు తిరుగా హింసాకార్యక్రమాన్ని చేపట్టుతారా?- సుందరయ్యగారి బెదరింపు

కామ్రేడ్ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య ఇటీవలనే మాస్కోనుంచి తిరిగివచ్చారు. చికిత్స కోసం ఆరుమాసాలక్రితం ఆయన వెళ్ళారు. సంపూర్ణారోగ్యంతో స్వదేశానికి వచ్చారు. వారి శరీరం దాదాపు 25 పౌనులు బరువు పెరిగింది. గతవారం నాడు స్థానిక పత్రికా విలేకరులను ఆయన "టీ"కి ఆహ్వానించారు. ఆయనగది చాలాచిన్నది. అయినా గదినిండా పుస్తకాలు, ఆర్థిక రాజకీయ వ్యవహారాలకు సంబంధించినవి, నివేదికలు, గజెట్లు మెండుగా వున్నాయి. గోడలకు పెద్దపెద్ద పటాలు, భారతదేశానివి, ఆంధ్రప్రదేశ్‌వి, ప్రపంచానివి వున్నాయి. ప్రతిపక్షానికి ఎంతశ్రద్ధగా ఆయన నాయకత్వం వహిస్తారో ఇవి చెప్పకే చెబుతున్నాయి. ఇలాంటి వాతావరణం కాంగ్రెసు నాయకుల ఇళ్లలో సాధారణంగా కనపడదు. అసలు వారిలో చాలామంది పుస్తకాలు చదవడం మానివేసి చాలాకాలమైంది.

ఆయనతో గడిపిన 60 నిమిషాలలో ఒక విషయం స్పష్టపడింది. ఆంధ్ర కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఖమ్మం మహాసభలో కేరళ సంఘ సిఫార్సులపై ఆమోదించిన తీర్మానం, సుందరయ్య కేరళసంఘ సభ్యుడుగా అవలంబించిన విధానానికి విరుద్ధంగా వుందికాబట్టి ఆయన నాయకత్వానికి స్వస్తి చెప్పబడిందనీ, అందుకే ఆయన ఆరోగ్యంచెడి, మాస్కో వెళ్లారని వెలువడిన పుకార్లు నిరాధారాలని తేలింది. ప్రతిపక్షానికి ఇంకా నాయకత్వం వహిస్తూ వుండడమేకాక ఆ నాయకత్వం పుష్పితరూపం దాల్చిందని భావించడానికి ఆయనతో మాట్లాడినవారికి ఎంతోసేపు పట్టదు.

మా సంభాషణ సహజంగా కేరళ పరిస్థితిపైన, కాంగ్రెసు నాయకత్వం అవలంబిస్తున్న వైఖరిపైన, కమ్యూనిస్టు విధానంగురించీ జరిగాయి. సుందరయ్య ఆంధ్రులకు సుపరిచితులైన వ్యక్తి. భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీలో కామ్రేడ్స్ సుందరయ్య, చంద్ర రాజేశ్వరరావు, రణదివే వీరంతా తీవ్రవాద వర్గానికి చెందినవారు. భారతప్రభుత్వం వారం పది రోజులలో కేరళలో జోక్యం కలుగచేసుకొని అధ్యక్షుని పాలనప్రవేశ పెడుతుందని వీరు భావిస్తున్నారు. దీనితో కమ్యూనిస్టుపార్టీ రాజ్యాంగబద్ధమైన కార్యవిధానానికి (అమృతసర్ కాంగ్రెసులో నిర్ణయించబడినట్టిది) స్వస్తి చెప్పబడుతుంది. అధ్యక్షుని పరిపాలనద్వారా భారత ప్రభుత్వం కేరళలో ఎన్నికలు జరిపించి కాంతిని కాపాడగలుగుతుందని ఆశిస్తూవుంటే అది వట్టిభ్రమమాత్రమే. తదుపరి కమ్యూనిస్టులు తమ కనుకూలంగా ఆందోళన ప్రారంభిస్తే ప్రభుత్వం పార్టీ నాయకులను అరెస్టు చేయడమో, పార్టీని నిషేధించడమో జరుగుతుంది. దానితో పార్టీ ప్రతికార కార్యక్రమానికి పూనుకుంటుంది. (ఆ కార్యక్రమం ఎలా వుంటుందో, 1948-47 లో అందరం చూశాం.) ఇక మళ్లీ ఈ రాజ్యాంగం క్రింద ఎన్నికలు జరగడం అసంభవం.

ఇలాంటి సంక్షోభంలో ఎవరు గెలుస్తారో ఎవరు ఓడ్తారో తేలనివిషయం. కాని కమ్యూనిస్టులు నిజంగా రాజ్యాంగబద్ధమైన ప్రజాస్వామ్యంలో నమ్మకం కలిగి వున్నట్లయితే, తామే ఎన్నికలు జరిపించి తమకున్నదని చెబుతున్న ప్రజాబలాన్ని ఎందుకు రుజువుచేయకూడదని ప్రశ్నిస్తే, ఎన్నికలు జరిపించి మేము కాంగ్రెసు వాదులకు ఎందుకు తోడ్పడాలని ఆయన ఎదురు ప్రశ్నించారు. కొంత అల్లరి, అరాజకం కలిగిస్తే కేంద్రం జోక్యంచేసుకొంటుందని ప్రజలకు హామీయిచ్చి కాంగ్రెసువాదులు రెచ్చగొడుతున్నారు. వారు కోరినట్లుగా, ప్రజలవిశ్వాసం కోల్పోయామని ఎన్నికలు మేము జరిపించినట్లయితే, వారి చట్టవ్యతిరేక, రాజ్యాంగవిరుద్ధమైన వుద్యమ సాధనకు తోడ్పాటుచేసిన వారిమవుతాము. అలా చేయవలసిన అవసరం తమకేమీ లేదని సుందరయ్య స్పష్టంచేశారు.

సుందరయ్య మరొక ముఖ్యమైన విషయాన్ని కూడా చెప్పారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ "ఎనాలిసిస్" ప్రకారం 'కేరళలో ప్రతిపక్షాలు విజృంభించడానికి ప్రధాన కారణం, కొత్త విద్యాచట్టంకాదు. ఇలాంటి చట్టాలు గడ్డితేడాలతో ఆంధ్రలో మద్రాసులో వున్నాయి. అసలు కారణం కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం తలపెట్టిన వ్యవసాయ సంస్కరణల బిల్లు. ఇందుకే స్వప్రయోజనపరులందరూ ఏకమై ఈ పోరాటం సాగిస్తున్నారు. దీనికి ప్రధాని నెహ్రూ తోడ్పడడం శోచనీయం.'

కేంద్రప్రభుత్వం జోక్యంతో కేరళలో సంక్షోభం సృష్టిస్తామని చెప్పడం కేవలం బెదరింపో, లేక వాస్తవమే అవుతుందో తెలియదు. కాని భారత కమ్యూనిస్టు నాయకత్వంలో ఇక రాజ్యాంగ బద్ధమైన రాజకీయాలకు స్వస్తిచెప్పాలని భావిస్తున్నవారు వున్నారని ఇందువల్ల తేటతెల్లమవుతున్నది.

(6.7.59)

రష్యా భూతలస్వర్గంలో

దారి డొంకలేని వూళ్లు

శ్రీ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య వెల్లడించిన విషయం

"రష్యాలో తిండి, గుడ్డ, నీడ విషయాలలో తప్ప తక్కినవాటికి అప్రభుత్వం ప్రాధాన్యతివ్వడం లేదు. రోడ్డులేని గ్రామాలు, కనీసం డొంకకుగూడా నోచుకొని గ్రామాలు చాలవున్నాయి. కేవలం కాలినడకనతప్ప పోవీలులేని పల్లెలుగూడా వున్నాయి" అని రష్యానుండి తిరిగి వచ్చిన శ్రీ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారు తనతో చెప్పినట్లు, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు 5 తేది నెల్లూరు పంచాయతి సభలో వెల్లడించారు. దీనిమీద వ్యాఖ్య అనవసరం.

విజయవాడ రేడియోలో చినచెరుకూరు

తోటపల్లిగూడూరు బ్లాకులోని ఆదర్శ గ్రామమైన చిన్నచెరుకూరు అభివృద్ధినిగూర్చి, విజయవాడ రేడియోస్టేషనుకు చెందిన శ్రీ ప్రయాగ నరసింహశాస్త్రి ప్రభృతులు గత 24, 25 తేదులలో ఆ గ్రామం విచ్చేసి; ఆ గ్రామ అభివృద్ధినిగూర్చి ప్రశ్నోత్తరాల రూపంలో బ్లాకు అధికార్లనుండి, శ్రీ వేమారెడ్డి రామరాఘవరెడ్డి ప్రభృతులనుండి విషయాన్ని సేకరించి, దానిని రికార్డు జేశారు. చినచెరుకూరు అదర్శాన్ని, రామరాఘవరెడ్డిగారి నిస్వార్థ నిరుపమాన సేవను ఆకాశవాణి గత 28 తేది రాత్రి లోకానికి వినిపించింది.

Phone : 252.

తేదీకై నిరీక్షించండి!

అందాలు చిందే ఆధునిక చిత్రప్రదర్శనశాల

విజయ మహల్

WESTERN EQUIPPED

శ్రీనివాసపురం * నెల్లూరు

(ఆంధ్ర సభ రోడ్డు)

అధునాతన ఏర్పాట్లు యీ థియేటరు ప్రత్యేకతలు.

శ్రీమద్రామాయణము

రచన.. కొలకుల సావిత్రి...

(గత సంచిక తరువాయి)

అంత లక్ష్మణుడు రాముని గాంచి నమస్కరించి యిట్లు నిర్వచించెను. "అన్నా! నీకు శుభమగుగాక! నీవు రాజసూయమునకు బదులు అశ్వమేధ మహాయజ్ఞము నొనర్చినచో సర్వపాపములు హరించును. అది కర్తవ్యము కదా? మున్ను దేవేంద్రుడు బృహస్పతి ప్రేరణమున ఈ యాగము నొనరించి కృతకృత్యుడైనట్లు వినియుంటిని. పూర్వము వృత్రుడను పేరుగల రక్కసుడు త్రిలోకములను మిక్కిలి ప్రేమచే పరిపాలించుచుండెను. అతడు ఎప్పుడుగాని ధర్మము తప్పలేదు. అప్పుడే వసుంధర సస్యశ్యామలమై దున్నకయే పుష్కలముగ పంటనిచ్చుచుండెను. ఇట్లుండగా దాను తపమాచరింపవలెనని కోరి పెద్దకుమారునకు పట్టాభిషేకము గావించి యుగ్రమగు తపస్సు చేయుటకు ప్రారంభించెను. దేవేంద్రుడది గాంచి భయమొంది విష్ణుని చెంతకు వెంటనే పోయి 'దేవా! ఇప్పటికే వృత్రుని ధర్మబుద్ధిచే త్రిలోకములాతని స్వాధీనములయ్యెను. ఇతని ప్రస్తుత తపస్సిద్ధిచే మిగిలిన లోకములన్నియు వాని వశము కాగలవు. అట్టి రాక్షసుని ఉపేక్షించిన దేవతలు నిల్వజాలరు. గతిలేని వారికి నీవే దిక్కు. వెంటనే ఆ వృత్రుని చెండాడుము' అని మొరపెట్టుకొనెను. అందులకు విష్ణువు 'దేవేంద్రా! ఒకప్పుడు నేను మహాత్ముడగు వృత్రాసురునితో స్నేహము చేసికొని యుంటిని కాబట్టి మీకొరకు వానిని నేనే స్వయముగా చంపుట న్యాయము కాదు. దానికి సహాయము లేని యుపాయము చెప్పెదను. నా యాత్మను మూడు భాగములుగా నొనర్చెదను. మొదటి భాగము దేవేంద్రుని, రెండవ భాగము వజ్రాయుధమును, మూడవ భాగము వృత్రుని శరీరము భరింపగల శక్తిగా చేసెదను. నీవు హాయిగ నింద్రుడవ లీలగా విరోధిని జయింపగలవు' అని నుడివెను. అందులకు దేవేంద్రాదులు సమ్మతించిరి. వెంటనే జయధ్యానములు చేయుచు వారు వృత్రాసురుడు ఘోరతప మొనర్చుచున్న వనములోనికి ప్రవేశించి యచ్చట వృత్రుని జూచి భయమొందిరి. ఇంతలో దేయికన్నులతో పురంధరుడు వజ్రమును రెండు చేతులతో బట్టుకొని వృత్రాసురుని నెత్తిపై గట్టిగా మోదెను. అగ్నిజ్వాలవలె మెరసిన వృత్రుని శిరస్సు భూమిపై బడగానే యింద్రుడు నివ్వెఱబోయి ధర్మాత్ముడగు నా రాక్షసుని జంపుట అనుచితమని అంత్య లోకమునకు పాఱిపోయెను. బ్రహ్మహత్య

వృత్రాసుర సంహారము

రోషము దేవేంద్రుని సర్వావయవములలోను ప్రవేశించెను. అప్పుడగ్నిపురోగములగు దేవతలు విష్ణుని సీశ్వరుని బూజించిరి. విష్ణువు దేవతలను గాంచి 'నన్ను గూర్చి యింద్రుడు అశ్వమేధము నొనర్చినచో నేను పవిత్రునిగా జేయుదును. దానివలన బ్రహ్మహత్యయు దొలంగు' నని వాగ్దానమిచ్చెను. కొంతకాలము వివేకశూన్యుడై మట్టుకొను పామువలె నింద్రుడు గిజగిజలాడుచుండెను. భూమియంతయు శూన్యమై నీరులేక సంక్షోభమొందెను. దేవతలు భయవిహ్వలులై బృహస్పతిని తోడ్కొని యింద్రుడు పడియున్న చోటుకేగి విష్ణుని గూర్చి యశ్వమేధయాగ మొనర్చిరి. మహేంద్రుడు ఆ యజ్ఞముచే పవిత్రుడు కాగానే బ్రహ్మహత్య ప్రత్యక్షమై 'నాస్థానమెచ్చట? నేనెక్కడకు పోవలయును' అని ప్రశ్నించెను.

అందులకు దేవతలు సంతసించి 'నీవు నాలుగు భాగములుగా విభజించుకొనుము; నీవెక్కడ నుండుటకు ఇచ్ఛగింతువు?' అని యడుగగా బ్రహ్మహత్య 'దేవతలారా! నేను ఒక భాగము నిండుగా నీరుగల నదులయందుందును; రెండవ భాగము భూమియందును; మూడవ భాగము జవ్వనులగు జాణలయందుండి గర్వితులగు స్త్రీలకు పురుష సంయోగము కోరుచుందునట్లును; నాల్గవ భాగము బ్రాహ్మణులను జంపినవారి యందును మాత్రమే నివసించెద'నని చెప్పెను. దేవతలు 'అట్లే యగుగాక' అని దీవించి బ్రహ్మహత్యను రూపఱచేసిరి. దేవేంద్రుడు స్వస్వరూపము దాల్చి రాజ్యమేలుచుండుటచే లోకమంతయు శాంతినొందెను. రఘునందనా! అశ్వమేధయాగ ప్రభావ మిట్టిదిగాన నీవు దానిని నిర్వర్తించి సకలశ్రేయస్సుల నందుకొనుము".

ఇలమహారాజు కథ

ఈ తత్త్వములగు లక్ష్మణుని మాటలాలకించి శ్రీరాముడు మందహాస సుందరవదనారవిందుడై "తమ్ముడా! నీవు చెప్పిన రీతిగానే యశ్వమేధయాగము జరిగినది. పూర్వము కర్దమ ప్రజాపతి కుమారుడు ఇలుడను రాజు బాహ్లీకదేశము నేలుచుండెను. ధార్మికుడగు నా రాజునకు భూమియంతయు వశవర్తియయ్యెను. సర్వదేవత రాక్షస యక్ష గంధర్వులాతని గౌరవించుచుండిరి. అతడు వీర్యవంతుడగుటచే త్రిలోకములాతని కోపధాటికి భయపడుచుండెను. ఒకనాడా రాజు మంత్రులను చైత్రమాసమున తన సైన్యముతో వేటకుబోయి వేలకొలది మృగములగూల్చి కృత్తికానందన కుమారస్వామి జన్మస్థానమున కరిగెను. ఆ సమయమందు శివుడు స్త్రీ వేషము ధరించి పార్వతికి వినోదము చేకూర్చుచుండెను. ఆ వనమంతయు శివుని మహిమచే స్త్రీమయమగుటచే నిలమహారాజును ఆతని పరివారమంతయు స్త్రీత్వమొందిరి. ఆ రాజు విహ్వలుడై శివుని శరణు వేడెను. శంభుడు ఇలునితో 'రాజా! పురుషత్వము తప్ప ఇంకేదైన వరము కోరుకొమ్ము' అని చెప్పెను. ఇలమహారాజు నిరాశతో పార్వతీదేవిని గాంచి పలువిధముల నామెను స్తుతింపగా నాదేవి కరుణించి 'ఓయీ నృపోత్తమా! నావలెనే నీవును సగము శరీరము పురుషుడవుగా, సగము శరీరము స్త్రీవిగా నుండుము' అని వరము ప్రసాదించెను. అందులకు ఇలుడు 'తల్లీ! నాపై దయచూపి యొక మాసము పురుషుడనుగా నొక మాసము స్త్రీగా నుండునట్లు' అనుగ్రహింపుమని మిక్కిలి వేడగా నందులకు పార్వతీదేవి సమ్మతించెను. నాటినుండి యా రాజు నెలదినములు పురుషుడుగాను నెలదినములు వెలందిగాను రూపుమారుచుండెను.

"ఆ రాజు తొలిమాసమున త్రిలోక సుందరియై స్త్రీత్వము వహించి తన తోడివారితో గూడి యొక పర్వత ప్రాంతముననున్న మనోజ్ఞమైన సరస్సును జేరెను. అచ్చట చంద్రుని కుమారుడగు బుధుడు తపస్సు చేయుచుండెను. నిరుపమాన సౌందర్యమున జెన్నుమీరు సుందరిని వీక్షించి బుధుడు స్మరపీడితుడై యామెను దగ్గఱకు బిలిచెను. స్త్రీలెల్లరు బుధుని చెంతకేగి వందనమాచరించిరి. 'మీ రెవ్వరు? నిజము పల్కుడు' అని బుధుడు ప్రశ్నింపగా వారు 'స్వామీ! ఆమె మా స్వామినియగు రాజ్ఞి; ఆమెకు భర్త లేడు; వనములందు మాతో సంచరించుచుండును' అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

"అందులకు బుధుడు విస్మయమంది సర్వము దివ్యదృష్టిచే తెలిసికొని 'కాంతలారా! మీరు నా యాశ్రమమందు నివాసమేర్పరచుకొని ఫలాదులను మెక్కుచు యచ్చోటనున్న కింపురుషులను భర్తలుగా బ్రేమింపుడు' అని యాజ్ఞనిచ్చెను. ఆ స్త్రీలందఱా మాటలను సమ్మతించి మఱునాటి యా పర్వత ప్రాంతాశ్రమమునకు పాఱిపోయిరి.

"ఒంటరిగా నున్న స్త్రీని (స్త్రీత్వమునందిన యిలమహారాజు) గాంచి బుధుడు నిజప్రేమను తెలిపెను; అందులకు నేకాకినియగు నిల సంభోగమునకిచ్చగించెను. ఇరువురునిట్లు కామకేళీ లాలసులై యుండగా వసంతకాలము గడచిపోయెను. ఇలుడంతట పురుషరూపమును ధరించి బుధునితో 'మహాత్మా నా పరిజనులెక్కడ?' అని దీనవదనుడై ప్రశ్నించెను. బుధుడు రాజునుద్దేశించి 'నీ భృత్యులెల్లరు రాలవర్షముచే నశించిపోయిరి; నీవీ యాశ్రమమందేయుండి కందమూలాదుల భక్షించుచు నొక సంవత్సరము కాలముపుచ్చినచో నీకు మేలు చేకూర్చెదను' అని ప్రతిజ్ఞ చేసెను. రాజు మాఱుమాటాడలేదు. బుధుడు కోరినట్లు అక్కడనే నివసించి యొక్కొక్క మాసము స్త్రీగా రూపమెత్తుచు బుధునితో క్రీడించుచుండెను. తరువాత తొమ్మిదవ మాసమున నిలాదేవి పురూరవుడను బాలుని ప్రసవించెను. ఆ బాలుని తల్లి బుధున కప్పగించెను.

"అనంతరము మహాత్ముడగు బుధుడు తన వాగ్దత్తము ప్రకారము చ్యవనుని, దుర్వాసో మునీశ్వరులను రావించి "ఈ రాజు అవస్థ మీకు తెలియునుగదా? ఇతనికి మేలు చేయుడు" అని వేడుకొనెను. ఈ మాటలు చెప్పిన వెంటనే మహాతేజశ్శాలియగు కర్దముడు బ్రాహ్మణులతో గూడి యా యాశ్రమమున కేతెంచెను. పులస్త్యాదులు గూడ వచ్చిరి. కర్దముడు కుమారుని శ్రేయస్సు నభిలషించి 'ద్విజులారా! ఈశ్వరుని కంటెనెందు అశ్వమేధమునకంటె మిక్కిలి యాగములేదు. అది యా మహాత్మునకు ప్రియమైనది. కావున మనమందఱము నీరాజుకొఱకు యజ్ఞమును చేయుదము' అని విన్నవించెను. వెంటనే బ్రాహ్మణులందఱు హయమేధయాగమును చేయుట కంగీకరించిరి. మరుత్తుడా యజ్ఞమును బ్రారంభించెను. యజ్ఞానంతరము ఉమాపతి సంతోషించి యిలమహారాజునకు బురుషత్వము నొసంగెను; శివుడంతర్ధానము నొందెను.

"ఇల మహారాజా పురుషత్వమొంది ప్రతిష్ఠానపురమును పాలించి బ్రహ్మలోకమునకు బోయెను. పురూరవుడా ప్రతిష్ఠానమున కధిపతియాయెను. తమ్ములారా! అశ్వమేధ ప్రభావమిట్టిది".

(సశేషం)

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

ఆయుర్వేదాశ్రమం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్, మదరాసు-17.

చిత్తూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 14 of 1956.
E. P. No. 18 of 1959.

T. Jayarama Chetty—Petitioner.
Narasimha Reddy —Defendant.

యీ నెంబరులో ప్రతివాదికిగాను యేలం నోటీసు వాయిదా 15-7-59 తేదికి వేయబడి యున్నది. ఆ దినం పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరు కావలయును. అట్లు కానిచో యెక్సుపార్టి చేయబడును.

—కె. కృష్ణమనాయుడు,
అడ్వొకేటు - చిత్తూరు.

లఘు విమర్శలు :

విద్యుద్రేఖ చర్య

కాంగ్రెస్‌లోని వ్యక్తి స్వేచ్ఛ మిలు ప్రాంతీయ నాయకులను స్థైర్యం ఎంత దిగజారుస్తున్నదో కంజాలు ముఖ్యమంత్రి తన మంత్రివర్గ సభ్యునిమీద గావిస్తున్న విచారణవల్ల తెలుస్తున్నది.

మంత్రివర్గంనుండి అతనిని తొలగించలేదు. అతనికాళ్ళనుమాత్రం తాను తీసుకున్నారు. ఆ మంత్రికి సంబంధించిన ఒక వ్యవహారాన్ని తిరగకెక్కించి విచారణ చేస్తున్నారు.

మంత్రి అవినీతికి పాల్పడితే విచారించే హక్కు, చర్యతీసుకునే హక్కు ముఖ్య మంత్రికి వుండవచ్చు. తన మంత్రివర్గం అవినీతికి అతీతమైనదని రుజువుచేసుకొనే బాధ్యత కూడా వారికి వుండవచ్చు. కాని మంత్రి పదవిలో వుంచి, బహిరంగ ప్రకటనలు చేసి, తానే గాకుండా ప్రభుత్వోద్యోగుల చేత కూడా విచారణ చేయించడం ఆ మంత్రిని అవమానించాలనుకుంటే తప్ప జరుగదగిన పని గాదు. రేపు యీ అవినీతి వ్యవహారం కేవలం నిరాధారమని విచారణలో తేలితే, ఆ వ్యక్తి మంత్రిగా కొనసాగితే, అతనికి, అతనిమాటకు ఏమి ప్రతిష్టవుంటుందో వూహించండి.

ఈ విచారణ విచిత్రమైనదే గాదు; విడ్డూరమైనదికూడా. దీనివల్ల ఆ మంత్రి ఒక్కడికే చెడ్డపేరు రాదు; ముఖ్యమంత్రికూడా అప్రతిష్టపాలు గాక తప్పదు. అంతేగాదు — దీనివల్ల కాంగ్రెస్ సంస్థ ప్రతిష్టకూడా గంగపాలౌతుంది. యీ సాంప్రదాయం యితర రాష్ట్రాలకుకూడా వ్యాపిస్తే, యిక కాంగ్రెస్ తలెత్తుకోలేదు.

తన మంత్రి అవినీతినిగూర్చి కంజాలు ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యక్షస్థాయిలో విచారణ జరిపితే; ముఖ్యమంత్రి యీ అనుచిత విధానాన్నిగూర్చి పార్టీస్థాయిలో విచారణ సాగడం వుచితంగా వుంటుంది.

ధోరణి మారింది!

అధికారంలో వున్నవారు, వుండదలచినవారు అన్ని వ్యవహారాలలో అతిజాగ్రత్తగా వుండాలంటారు. బాధ్యతగల పదవులలో వున్న వ్యక్తుల బహిరంగ ప్రకటనలలో, వుపన్యాసాలలో ఎంతో మెలుకువను కనబరుస్తారు. అలాంటివారి నిజాభిప్రాయాలకు, బహిరంగంగా ప్రకటింపబడే అభిప్రాయాలకు సంబంధంవుండదు. వ్యక్తిగత సంభాషణలలో నాయకులు వెలిబుచ్చే అభిప్రాయాలను విన్నవారు, వారి బహిరంగ ప్రకటనలను చూస్తే విస్తుపోక తప్పని పరిస్థితి కలుగుతుంది.

అట్లా గాకుండా, అధికారంలో వున్నవారు, బాధ్యతగల పదవులను అలంకరించినవారు వివిధ సమస్యలమీద తమ అభిప్రాయాలను దాచుకోకుండా ప్రకటిస్తే, అలాంటివారు ప్రజాభిమానాన్ని పొందగలుగుతారు. శెభాస్ అనిపించుకుంటారు. కాని వారి పదవికి మాత్రం ప్రమాదం సంభవిస్తుంది. అలాంటి పరిస్థితికి సిద్ధపడేవారే దానికి పూనుకోవలసి వుంటుంది. అటు పదవి, యిటు స్వేచ్ఛా ప్రకటనలు సాధ్యపడవు.

పాపం మన వ్యవసాయమంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారివంటి వ్యక్తి అభిప్రాయాలు మార్చుకోక తప్పలేదు. సహకార వ్యవసాయంమీద సంవత్సరం ముందు వీరు అభిప్రాయాలకు; నిన్నటి ప్రకటనలకు ఎంత మార్పు చూడండి. మంత్రిత్వం ముఖ్యమనుకున్నపుడు ఇంతకంటే మార్గంలేదు!

ఎలుకను పట్టారు!

చైనాకుపోయి నీటివనరులు, భూసారరక్షణనుగూర్చి పరిశీలన జరిపివచ్చిన ప్రత్యేక సంఘం, కొండచుట్టివచ్చి ఎలుకను పట్టినట్లు, చాల క్రొత్తవిషయాలను మోసుకొనివచ్చింది.

చైనారైతులు చెరువులు, కాలువలు, బావులు, కుంటలలోని పత్తునుమట్టిని, కొంచమైనా పోనివ్వకుండా, తెచ్చి తమపొలంలో వేసుకొంటారట. చైనావారు చేసే యీపని మన నిపుణులకు ఆశ్చర్యంగా తోచింది. ఈ పద్ధతి మరెచ్చటా అనుసరించనట్లు వీరి అభిప్రాయం. అందువల్లనే యీ అపూర్వ భూసారరక్షణా విధానాన్ని భారతదేశ రైతాంగానికి సూచించారు.

వీరి నివేదికలో మరే మైనా విశేషాలున్నాయో లేదో తెలియదు. కాని వీరు క్రొత్తగా కనుగొనగలిగింది, సూచించగలిగింది యిది ఒక్కటే అయితేమాత్రం భారత రైతులు నవ్వుకోక తప్పదు.

వీరు సూచించిన యీ పద్ధతి మన దేశములో క్రొత్తగాదు, రైతులు మామూలుగా అనుసరిస్తున్నదే. యీ యదార్థం చైనా పోయిన మన పెద్దలకు తెలియనిదా తెలియదో? వీరి నివేదికనుబట్టి తెలియదనే భావించవలసివుంటుంది. ఇదివరలో చైనా పంటకు సంబంధించి అతిశయోక్తులతో కూడిన ప్రకటనలుచేసి, అపహాస్యంపాలై, కడకు పొరపాటని అంగీకరించవలసివచ్చింది. కేవలం డిగ్రీల రీత్యానో, అధికారరీత్యానో భూమి, వ్యవసాయమంటే తెలియనివారిని, విశేషవ్యయంతో విదేశాలకుపంపి, యిలాంటి నిరుపయోగమైన నివేదికలు తయారు చేయించడంకంటే; వ్యవసాయంలో ప్రత్యక్షానుభవంగల వారినిపంపి, ఆ దాక్షిణ పరిస్థితులను పరిశీలన చేయించగలిగితే, దానివల్ల మన వ్యవసాయానికి, మన రైతాంగానికి లాభముంటుందిగాని, యిలాంటి రాజకీయ ప్రచారాలకు అవకాశమివ్వకుండడం అవసరం.

హైదరాబాద్ స్టేడియమ్ సహాయార్థం గత 26 తేదీ నెల్లూరులో జరిగిన ఫుట్‌బాల్ మ్యాచ్ సందర్భంలో వుపన్యసిస్తున్న పోలీస్ ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ శ్రీ ఏ. కె. కుప్పిరామన్‌నంబియారు, సభకు అధ్యక్షత వహించిన పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి, బహుమతులు పంచిన కలెక్టరు సతీమణి శ్రీమతి బేగ్‌గారలనుగూడా చిత్రంలో చూడవచ్చు.

కేరళ - ఒక భిన్నాభిప్రాయం

[కేరళ సమస్యపై దేశంలో భిన్నాభిప్రాయాలు ఎక్కువగా కనుపిస్తున్నవి. ఆ రాష్ట్రంలోని ప్రజల, రాజకీయ వాదుల అనుభవాలు, ఆలోచనలు, వైఖరులు వేరు; బయటవారి దృష్టి వేరుగావుండవచ్చు. మొత్తంమీద యీ సమస్య భావఘర్షణలకు దారితీస్తుంది. ఈ శీర్షికక్రింద యీ రచయిత వెలిబుస్తున్న అభిప్రాయాలతో మేము ఏమాత్రం ఏకీభవించలేకపోయినా, వారి దృక్పథాన్ని పాఠకులముందు వుంచుతున్నాము. —సం. జ. రై.]

ఈ శంస్త్ర లబ్ధప్రాయోజకుల శీర్షికలోని [illegible] కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం వుంటుందో, వుండదో! చెప్పలేము, కానున్నంతా (మూ. పూర్వం ఈ శీర్షికలో నేను వ్రాసినది) చేశాడు. ధర్మరాజును తలదన్నినాడు.

కమ్యూనిజం క్రూరమైన తత్వం. మానవాళికి అది బహిష్కరించదగినది. ఈ సంగతి మనకు అనుభవైకవేద్యం. కాని ఆశేషంగా మానవాళికింకా ఈ సంగతి తెలియదు. వారికి సత్యం బోధపడేవరకు కమ్యూనిజం ప్రపంచంలో వుంటుంది. కమ్యూనిజం గిట్టనివారు యీ సత్యాన్ని ప్రబోధిస్తూ, మానవుల మనస్సుని ఆ వైపునుండి మరల్చవలెను. అంతేగాని, బలప్రయోగంద్వారా దానిని మనం వదలగొట్టలేము.

కేరళలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం పడినంతమాత్రాన కమ్యూనిజం పడిపోదు. 'అయ్యో పాపం!' అనే సానుభూతి క్రింద పడినవారికి లభించవచ్చును. కనుకనే వారు యితర ప్రదేశాలలో తీవ్రతర ప్రయత్నాలుచేసి, సాఫల్యాన్ని పొందగలరేమో?

కేరళ కథలో నిజం యింతవరకూ ఎవరూ చెప్పలేకున్నారు. క్రొత్తగా కమ్యూనిస్టులు ప్రభుత్వానికి వచ్చినపుడు, వారు మర్యాదగానే ('With sense of propriety') ప్రవర్తిస్తున్నారని అంతర్జాతీయంగా మన ప్రధాని చెల్లడికేసెను.

—కొరవ 12వ పేజీలో

Wear

City Dresses

for Style

TRUNK ROAD — NELLORE

స్థాపితము: 1906.　　　　హెడ్డాఫీసు: ఉడిపి (సౌత్ యిండియా)

ది కెనరా బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్

(షెడ్యూల్డ్ బ్యాంకు)

పై బ్యాంకులో డబ్బుదాచుకొనేందుకు ఏ సమయమైనా మంచిసమయమే. ఆంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు, కేరళ, బొంబాయి, మైసూరు, పశ్చిమబెంగాలులలో 53 బ్రాంచీలతో [illegible] అంతటా విజయవంతంగా యీ బ్యాంకులో [illegible] జరుపబడుచున్నవి.

నెల్లూరు బ్రాంచి: 16/31, కొన్నలగడ్డవారి వీధి. ఫోను. నెం. 203.

THE CANARA BANING CORPC RATION LIMITED.

పంపాదర్శనము

★

శ్రీ ఎన్. ఎస్. కృష్ణమూర్తి
ఎం. ఏ., బి. యల్.,

రామాయణము నాటి పంపాప్రాంతమే నేటి హంపి - విజయనగర దేశము. తుంగభద్రానదికి అడ్డుకట్టి 146 చ. మైళ్లుగల పరప్పును ఆధునిక శాస్త్రజ్ఞులు భూరి సస్యముల కొఱకై నిర్మించి, చెంతనుండు పర్వతాగ్రముపై 'వైకుంఠ' మొకటి నిర్మించి, అద్దానికి "పంపాదర్శన్" అని నామకరణము చేసి యున్నారు. ఈనది సౌందర్యమును తెనాలి రామకృష్ణుడు చాతుర్యధుర్యముగ వర్ణించినాడు:

"గంగాసంగమిచ్ఛగించదు, మదిన్
గావేరి దేవేరిగా
సంగీకారమొనర్పనే, యమునతో
సానందముం బొందదే,
రంగత్తుంగతరంగ హస్తముల నా
రత్నాకరేంద్రుండు నీ
యంగంబంటి సుఖించునే? నిని,
గుణాభద్రా తుంగభద్రానదీ!"

(యమున రామకృష్ణునాటికిగాని, నేటికిగాని, అంతకు పూర్వముగాని సాగరు కలిసినదిలేదు. ప్రౌఢకవివాక్కును చర్చించరాదు. కాన ఈ విషయమును అనుకరించరాదు.)

ఈనాడు ఈనది నీటిపాయ పలుచనై కృష్ణలో కలియుచున్నది.

తురుష్కుల దాడుల నెదుర్కొనుటకు హంపి పరిసరప్రాంతము యోగ్యమైనదని, విద్యారణ్యఋషి ఆశీర్వాదముతో హరిహర బుక్కరాయలు; పాశ్చాత్యకోములస్, రీమస్ "రోము" (Rome) పట్టణము నా స్థాపించినట్లు, 13 వ శతాబ్ది ప్రారంభమున విజయనగరమును స్థాపించిరి. ఆర్యమతమును సుస్థిరమొనర్చి, ప్రజలయందు పాదుకొనిన భయమును పోగొట్టి స్వర్గతుల్యమగాచేసి భారతదేశమున మకుటాయమానముగ తరిపాలింపబడినరాజ్యము. విజయనగరసామ్రాజ్యమే!

300 సంవత్సరములు ఈ రాజ్యవైభవము సాగెను. పారసీక, పాశ్చాత్య తదితర పరరాజ్యములతో వాణిజ్యాది వ్యాపార పరిక్రమలు జరిపి, ఆర్యజాతి సంస్కృతిని పరాకాష్ఠనందుకొనిన దీ — విజయనగర సామ్రాజ్యమే!

తుంగభద్రానది ప్రాంతమునందే ముఖ్యనగరములను వెలయించి ఆ దేశమునగల కృత్తికశిలలలోనే చిత్రవిచిత్ర అల్ప అనల్ప శిల్పరాజముల స్థాపించి, కన్నుల పండుగ నొనర్చి ఆర్యసంప్రదాయమును సంపూర్ణముగ వ్యక్తముచేయ కల్గినది— విజయనగర సామ్రాజ్యమే!

కవుల పండితుల, వివిధభాషా కోవిదుల, రాజదర్బారులందు కొలువుకు రావించి, పూజించి, కావ్యగోష్ఠుల కావించి, అనేక చిత్ర విచిత్ర కావ్యరచనల నిర్మాణ కృష్ణదమై నియతమార్గ గడించినది – విజయనగర సామ్రాజ్యమే!

విరోధిగు ఓఢ్రగజపతుల నణచి, ఆర్యమతమునే నిర్మూలము చేయదలంచిన మహ్మదీయ శత్రునేతల దూరముగనేయుంచి, శౌర్య, వీర్యాది క్షాత్రధర్మ వర్తనముతో విరాజిల్లినది – విజయనగర సామ్రాజ్యమే!

శైవమతమునకు ఆశ్రయమిచ్చి, శైవమత మవలంబించిన కులస్త్రీల, రాజులు వివాహమాడి, వారిమత స్వాతంత్ర్యమునకు ఆశ్రయమిచ్చినది – విజయనగర సామ్రాజ్యమే!

ఆర్యజాతికి పూజనీయమగు దేవాయతనములనిర్మించి, పురములను శిల్పకళాచాతుర్యము మీఱ సృష్టించి, కోటలోపలనే సస్య సమృద్ధికి వసతుల నేర్పఱచి, రాజ్యమును రామరాజ్యముగ నేర్పరచినది—విజయనగరసామ్రాజ్యమే!

II

ఇట్టి వైభవముతో విరాజిల్లిన హంపి—విజయనగరపురములు ఈనాడు అడవిపాలై దారిద్ర్య దుర్దశనొంది, భవనములు, దేవళములు, రాచకట్టడములు, పురవీథులు, నీటివసతులు, ఆప్లావఘట్టములు, అనేక శ్రీ విరాజితములైన విచిత్ర వినోద దృశ్యము లన్నియు మట్టిపాలై యున్నవి. కాని ఈనాటికిని ఈ శిథిలదృశ్యములు, సర్వప్రపంచ సంస్కార కోవిదులను ఆకర్షించుచున్నవి. ఈదృశ్యములే ఆర్యజాతి సంస్కారము అమృతతుల్యమైనదని బుజువుచేయుచున్నవి. ఈ సంస్కార విహీన స్థానమును అవలోకన మొనర్చు కొనుటకు దుర్గము హంపి—విజయనగర ప్రాంతదర్శనమే. వీటిని గూర్చిన సాహిత్య మెంతచదివినను చూచి పొందిన అనుభవమునకు సాటిరాదు.

III

(ఇటీవల ఆయాప్రదేశముల పర్యటనమును గూర్చియు, వస్తుదర్శనమును గూర్చియు ఇందు స్థూలముగా వివరింపబడును.)

పట్టాభిరామ దేవాలయము

విజయనగరము కోట వెలుపల ఆగ్నేయదిశ (S. E.)న 1542లో కట్టబడిన పెద్ద కోవెల ఏమి, గోపురమేమి, ప్రాంగణముతేమి, శిలాశిల్పములు, వరాండాలు, సదస్యభవనములు, స్తంభములు అన్నియు భూరిస్థాపనలు. అచ్యుతరాయల నిర్మాణము. పెద్దరాళ్లను పైకప్పునకుపయోగించుటయేగాక, వాటికి స్తంభముల సాయమేలేక పైన అమర్చబడుట విచిత్ర భవన నిర్మాణ కౌశలము. ఈ ఆలయమున గేడు మూలవిగ్రహములు మృగ్యములైనందున పూజాదికములు ఎన్నడో ముగిసినవి.

ప్రతీకారతృష్ణను ఈనాటికిని అర్థముచేసికొనలేరని మహమ్మదులు, ఈ ప్రాచీనపు సుందర నిర్మాణములను ధ్వంసము చేసిరి. మతద్వేషము— సంస్కారపతనమునకు హేతువైనది. ఈ క్షేత్రమందలి శూన్యగేహముల యాచిన, అచ్చటి విగ్రహ విమర్దనముల అవలోకించిన, పరాకులు చేసిన అసుర కృత్యముల తిలకించిన వీక్షించువారి కన్నులందు అగ్నిజ్వాలలు లేకత్తును.

IV

ఇందలి శిల్పములు మేలొన్నగలవి. చిన్నరాతిలేమి, పెద్దరాతి బండలలేమి, అవలీలగ, శిల్పులు కదుపునోపారమును రూపముల దిద్దితీర్చిరి. పెద్దబండను గోపురముగను, సర్వలక్షణయుతమగు రథముగను, ధ్వజస్తంభముగను, సర్వదేవతా రూపములను ఆగమశాస్త్రవిధులననుసరించి, శిల్పులు చెక్కియున్నారు. ఘనీభవించియుండు రాతిబండలను, మహాయాసముగా కొలది ప్రశస్తులతో ఈనాటికిని రీతిచెడని బింబసృష్టిచేసి, శిల్పులు చెక్కి ఆదర్శప్రాయమగు కళాఖండముల (Artifacts) ను నిర్మించినారు. ఇట్టి కళాయుగము 'నవనిర్మిత' అని చెప్పదగియున్నది.

కోటగోడ వట్టముగ ఎత్తుగ అభేద్యముగ కట్టబడియున్నవి. పెద్ద బండలను చెక్కి లోపల వెలుపలకట్టి మధ్య మట్టితో నింపి కట్టబడినవి - కోటకుడ్యములు. గోడలపైభాగమున ఏనుగులు, అశ్వములు అవలీలగా నడచిపోవచ్చును. అచ్చటచ్చట జనుల రాకపోకల గమనించుటకు ఎత్తైన బురుజులు కట్టబడియున్నవి. ఆగ్నేయమున భీముని ద్వారమున్నది. అభేద్యమగు గమనమార్గము.

గజశాలలు పెద్దవిగ ఎత్తుగ నిర్మింపబడినవి. పైభాగములు ఒకొక్కకాలకు చిత్రకిటులుగా శిల్పింపబడియున్నవి. వీనికి ఉత్తరమున అయోధ్య ఉగ్రాణమెత్తున యున్నది.

పద్మగృహము

దారు నిర్మాణమేలేక ఇటుక సున్నములతో

ఉగ్రనరసింహస్వామి (1 వ చిత్రము)

కద్మాలయము మధ్య రంధ్రముల మేడకలదు. ఇందు ప్రవేశించిన వెంటనే మారుతము రివ్వున వీచుట ఈ భవన నిర్మాణ చాతుర్యము. వెలుపల నిలుచుండిన ఈ పరిస్థితి మనకు తెలియదు. ఆ భవన ప్రవేశముతో వాయు సంచలనమును, చల్లదనమును, మనము అనుభవింపవచ్చును. ఈ భవన భిత్తులపై పూసిన పూత మెఱుగులు ఎట్లు సంపాదింపబడినది, నేటిశాస్త్రజ్ఞులకు తెలియని విషయము. ఇట్టిదే జయపూరు సంపుటలను. వాయువును వచ్చట ప్రాచీన శాస్త్రజ్ఞులు కట్టడములయందు సహజముగా వీచుటకై నిబంధించినారు.

—కొరవ 9-వ పేజీలో

నేటి పంజాబు

★ **శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య** ★

(గతసంచిక తరువాయి)

స్వరాజ్యం వచ్చి 12 ఏండ్లయినప్పటికి అమృతసరులోని జలియన్‌వాలాబాగును జాతీయ స్మారకచిహ్నంగా చేసే ప్రయత్నాలు ఇంకా పూర్తికాలేదు. బహుశ రాజఘాటులోని గాంధిసమాధితోకూడ ఇది పూర్తికావచ్చు. మన స్వరాజ్యానంతర రాజకీయాలు గమనిస్తుంటే ప్రొత్తకుండే విలువ ప్రాంతకు కనుపడడంలేదు. ప్రొత్తసీర్లు పాతవానికి స్థానభ్రష్టతను కలిగించినమాట నిజమే కాని ప్రొత్తవారిగతికూడా రాజోద్యోమిద పరపు కుర్రకారు చేతుల్లో ఆదేశా! జలియన్‌వాలాబాగు సంగతి వర్ణించినందుకే 1920 నవంబరులో నాకు సంవత్సరంశిక్ష లభ్యమైంది. ఆ తుపాకిగుండ్ల రంధ్రాలు గోడల్లో ఆల్లే కనుపడుతున్నాయి. తేల్దారులు రాతి చెక్కడపు పనివాండ్లు పెమ్మదిగా రాళ్లను మలుస్తూవున్నారు. మాపోటి పెరిపోగుల వాండ్లు తప్ప మరెవ్వరు మాచేందుకు వచ్చేటట్లులేదు.

ఏ అంగట్లోచూచినా మన బంగినిపల్లే!

ఇండియాలో వుండే కంచర గాడిదలన్నీ పంజాబులోనే చేరిపోయినట్లు కనుపడుతుంది. గుర్రాలన్నాకూడ పంజాబీయులకు సరదే. అందువల్ల నేకాబోలు వారు ఒక్కొకదానిపైన నలుగురికి తక్కువగకుండా 'స్వారీ' చేస్తుంటారు. పంజాబు అంతటా భూమి తీర్చిదిద్దినట్లుంటుంది. శివాలిక్ కొండలనుండి యమునలో కొట్టుకొనివచ్చే తెల్లటిరవ మెండితేరలను పేర్చి బంగారు పంటను పండిస్తుంది. సింధు ఎడారిలోని ఇసుకయిసుక తగులట్టి పశ్చిమోత్తర ఇండియాను ఎంతకాలంలో రాత్రింబవళ్లు శేధించడాన్ని వదలిపెడితేనే నివాసానికిగాని ప్రవాసానికిగాని 'సర్వఫల సస్య, సమృద్ధమైన పంజాబుకంటే మించిన రాష్ట్రం వుండదు. ఇక్కడకూడ తియ్యని చిన్న చిన్న మామిడిపండ్లు వున్నాయికాని, మన నూజివీడు రసాలను, బంగినపల్లె పండ్లను ఈ పునరుక్కాయలకు ఏమిపోలిక! ఇక దేవిలోకాకపోయినా మామిడిపండ్లలోనైనా తెలుగు దేశ భాక్రానంగల్ వరకు కన్నంటి వస్తున్నది. ఏ అంగట్లో చూచినా మన బంగినపల్లి మామిళ్లే.

భాక్రానంగల్ ప్రాజెక్టు

భాక్రానంగల్ ను సమీపించేకొద్ది 3 వేల అడుగుల ఎత్తునవున్న ఇచ్చటి హిమాలయాలు సముద్రదేశంగామారి 20 చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణం గల పీటభూమి కనుపడుతుంది. దీనిగుండా 'సట్లెజ్' అనేనది కలకలలచంగా వెన్నెల రాత్రుల్లో పీఠసపక్ష ఆభిసారికవలె నీటుగీటు లేకుండా పారుతుంటుంది. హిమాలయాలంటే తెరలుతెరలుగా పాడుచుకొనివచ్చే 200 మైళ్ల వెడల్పు కొండలు, కోనలే కాదని, మధ్య మధ్య సమప్రదేశాలు, లోయలు, గ్రామాలు, అడవులు వుంటాయని తెలుసుకోవడం మంచిది. ఈ నంగల్ ప్రాంతంలోనే లోగడ రంజిత్ సింగు లాహోరులో స్థావరమేర్పరచు కొని బ్రిటీషు పటాలాలనుకూడ ఓడింపగలిగింది. అయిన ఏలుబడి ఒక పంజాబేకాక కాశ్మీరుచునాటి తెలంగానిస్థానమునూడ ఆక్రమించి యుండేది.

సట్లెజ్ నండి నంగల్ వద్ద చీలిపోవ్వాను తిల్లగుండా రాజస్థానులోకి 600 మైళ్లవరకు

—కొరవ 8 వ పేజీలో

★ గ్రామపంచాయతీలకు విస్తృతాధికారాలు ★

బిల్లుద్వారా లభిస్తాయని పంచాయతీమహాసభలో మంత్రుల ఉద్ఘాటన

ఆర్థికాభ్యున్నతికి భూమిశిస్తులోభాగం; కుటీరపరిశ్రమల నిధులనుండి కేటాయింపు-
చెరువులలోని చేపల వేలంహక్కు, పొరంబోకుల మీద అధికారం పంచాయతీల కప్పగింత-
అడవులను అడగవద్దని సలహా

—0—

నెల్లూరుజిల్లా తృతీయ పంచాయతీ మహాసభ యీ నెల 5 తేదీ, మునిసిపల్ వాటర్ వర్క్సు ఆవరణంలో, స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖామాత్యులు శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్యగారి అధ్యక్షతన జయప్రదంగా జరిగింది. ఈమహాసభను ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం గావించారు. ఈ మహాసభలో 321 మంది పంచాయతీ అధ్యక్షులు; పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి, శ్రీ బి. అంజనప్పగారలు; జిల్లాలోని కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టు శాసన సభ్యులు, పురప్రముఖులు, స్థానిక సంస్థల యిన్స్పెక్టర్ జనరల్ శ్రీ జి. సింహాద్రి, రీజనల్ యిన్స్పెక్టర్ శ్రీ పి. అప్పిరెడ్డి వగైరా ఆఫీసరులు అనేకులు పాల్గొన్నారు.

స్వాగతోపన్యాసము

జిల్లా పంచాయతీ అధ్యక్షుల సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు మంత్రులకు, ప్రతినిధులకు స్వాగతమిస్తూ, గ్రామంలోని ప్రతివ్యక్తి గ్రామాభ్యుదయ కృషిలో పాల్గొనేవిధంగా పంచాయతీల రూపురేఖలు మార్చవలసిన అవసరం కలదనీ; పంచాయతీల బాధ్యతలతోపాటు వాటి ఆర్థికస్థితినిగూడ చక్కదిద్దాలనికోరారు. అందులకనుగుణంగా కొన్ని సముచిత సూచనలుచేశారు. అందులో, జిల్లా పంచాయతీలకు సహకార బ్యాంకును ఏర్పరచాలనీ; పంచాయతీ ఏరియాలోని దేవాదాయ ధర్మాదాయ సంస్థల ఆస్తులకు పంచాయతీలే ట్రస్టీలుగా వుండునట్లు శాసనం రూపొందించాలని — చేసిన సూచనలు గమనింపదగినవి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

సభాధ్యక్షులు శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్యగారు మాట్లాడుతూ, గ్రామాభ్యున్నతి కొరకు స్వరాజ్యాన్ని కోరామని, ఆ ఆశయ సాఫల్యం కొరకు, సమాజ వికాసాభివృద్ధి కార్యక్రమం అమలు జేయబడుతున్నదని, 1963 నాటికి అన్ని ప్రాంతాలకు సమాజాభివృద్ధి బ్లాకులు వస్తాయని చెప్పారు. గ్రామాలు స్వయంపోషకమగుటకు పంచాయతీలమీద ప్రత్యేక బాధ్యత ఉన్నదన్నారు. పంచాయతీలకు విశేషాధికారాలు, బాధ్యతలు కల్పించే శాసనమును యీ నెలాఖరున రూపొందించబోతున్నామని మంత్రి వెల్లడిచేస్తూ, అధికారాలతోపాటు ఆర్థికాభ్యున్నతి కలుగజేయుటకు, పంచాయతీలకు భూమిశిస్తులో వాటాయివ్వాలనీ; ఖాదీ అభివృద్ధి గ్రామీణ పరిశ్రమల అభివృద్ధి పథకాల క్రిందగల ప్రభుత్వ సహాయమును పంచాయతీలకు అప్పగించాలనీ; చెరువులలో చేపలు వేలం వేసేహక్కును, పొరంబోకులను పంచాయతీలవశం చేయాలని ఆలోచిస్తున్నామంటూ, ప్రస్తుతం రూపొందించబోయే పంచాయతీ బిల్లులో పై అవకాశాన్ని కల్పించబడగలవని మంత్రి శ్రీ సంజీవయ్య చెప్పారు. జిల్లా కలెక్టర్ అధ్యక్షులుగా అనధికారులే వుండగలరనికూడ అన్నారు. పంచాయతీలకష్టాలు తొలగించుటకు శక్తివంచనలేకుండా కృషిచేస్తామని మంత్రిగారు హామీయిచ్చారు.

గత 25 తేది నర్రవాడ హైస్కూలు భవన ప్రారంభోత్సవానికి ఆచార్య రంగాగారు విచ్చేసిన సందర్భములోచేరిన వేలాది ప్రజలు.

ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగం

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి మహాసభను ప్రారంభిస్తూ, పల్లెటూళ్ళు వెలుగురానంతకాలం దేశానికి ముక్తిలేదనీ, అందువల్ల అధికారమును పల్లెటూళ్ళకు దఖలు చేయుటలో పంచాయతీలకు విశేషాధికారాలిస్తూ శాసనం రూపొందించబోతున్నామని చెప్పారు. ఇంకా పల్లెటూళ్ళలో నీతి నిజాయితీలు వున్నవనీ; అధికారం పల్లెటూళ్ళలో వుండినప్పుడే, ప్రభుత్వ సహాయం బాగా సద్వినియోగం కాగలదని తన విశ్వాసమని ముఖ్యమంత్రిగారన్నారు. చిన్న చిన్న పనుల కోసం ప్రభుత్వంవద్దకు రావాలదనీ, వాటి బాధ్యతనంతా గ్రామాలమీద పెట్టాలని తన అభిప్రాయమని చెప్పారు. పల్లెటూరివారే మంత్రులు కావాలనికూడ అన్నారు. పంచాయతీ సమితుల అధికారాలను వివరిస్తూ, పంచాయతీ అధ్యక్షులు నీతి నిజాయితీ కలిగి వుండాలనీ, ఎన్నికలైనంతనే స్పర్థలుమాని ఐకమత్యంతో మెలగవలెనని ఉద్బోధించారు. పల్లెటూళ్ళపై విశ్వాసముంచవచ్చునని

—కొంత 8 వ పేజీలో

నెల్లూరు పౌరులకు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి శాశ్వతోపకారం

—0—

76లక్షల భూగర్భ మురుగునీటి పథకానికిగూడా ప్రారంభోత్సవం

ఈ నెల 5 తేదీ నెల్లూరు పట్టణంలో, 76 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో రూపొందించబడిన భూగర్భ మురుగునీటి పథకమునకు మునిసిపల్ వాటర్ వర్క్సు ఆవరణంలోని సుందరోద్యానంలో రమ్యంగా అలంకరించబడిన విశాలమైన చలువ పందిరిలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. నాటి ప్రారంభోత్సవ సభకు స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖామంత్రి శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్యగారు అధ్యక్షత వహించారు. 46 లక్షల మంచినీటి విస్తరణ పథకానికిగూడా ముఖ్యమంత్రిగారే యీ ఫిబ్రవరిలో ప్రారంభోత్సవం చేసివున్నారు.

నెల్లూరు మునిసిపల్ ఛైర్మన్ శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి మంత్రులకు, సభ్యులకు స్వాగతమిస్తూ, 1937 నుండి డ్రెయినేజీస్కీముకోసం ఆందోళనసాగుతున్నదనీ, యిందుకోసం నూటికి 3వంతున రూపాయల పన్ను వేసుకొన్నందువల్లనే, యీ పథకం ప్రారంభం యీనాడు సాధ్యమైందన్నారు. మంచినీటిపథకం, డ్రెయినేజి పద్ధతులక్రింద మిగిలిన 8½ లక్షల రూపాయలతో స్కీము ప్రారంభమవుతున్నదనీ, త్వరలో దీని తృతీయ ప్రణాళికలో పూర్తిచేసే అవకాశం కలుగుతుందన్నారు. ఈ విషయంలో తమకు సహాయపడిన ముఖ్యమంత్రి, స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖామంత్రి గారలకు నెల్లూరు పురపాలక సంఘమూ, ప్రజలూ సదా కృతజ్ఞులుగ వుండగలరని చెప్పారు.

ప్రజారోగ్యశాఖ ఎక్సిక్యూటివ్ యింజనీరు శ్రీ కోటి సుబ్బారావుగారు సాంకేతిక నివేదికను సమర్పిస్తూ, నెల్లూరు డ్రెయినేజి స్కీమును వివరించారు. ఈ స్కీముకోసం నెల్లూరు మున్సిపాలిటీ 1890 నుండి ఆందోళన చేస్తున్నదని చెప్పారు.

—కొంత 10 వ పేజీలో

సి. ఆర్. గోపాల్, కెమిస్టు అండ్ డ్రగ్గిస్టు, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఏజంట్లు:-
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు ఏజెన్సీస్
విజయవాడ - సికిందరాబాదు.

వేపగింజలు టెండరు

శ్రీ వెంకటదుర్గా గానుగ నూనె వుత్పత్తి విక్రయ సహకార సంఘము లిమిటెడ్
నెం. L 988 రు.
స్టోన్‌హౌస్‌పేట - నెల్లూరు-2.

వేపగింజలు నెల్లూరు శేర్లు మూడు శేర్లు గల బస్తా కాలిబస్తాతో సహా, మాచే నడుపబడు మైపాడు గేటుకు ఒక ఫర్లాంగు దూరములో యుండు పబ్బుల వరశ్రమ తోటలోని మా గొడవునకు చేర్చి బస్తా 1-కి ఏ ధర, ఎన్నిబస్తాలు వివరములను తెలుపుచు, శ్యాంపిలుతో సహా సీలు చేసిన టెండర్లు 25-7-59 తేది సాయంత్రము 4 గంటలలోగా పై కనుపరచిన అడ్రసు వారికి చేరులాగున కోరబడుచున్నవి.

—వి. పెంచలయ్య - ప్రెసిడెంటు.

అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 33 of 57. E. P. 122 of 59.
వడ్లమూని కామేశ్వరమ్మ గారు —D. H.
పోలిశెట్టి సుబ్బారావు —J. D.

యీ నెంబరు డిక్రీబాకీక్రిందను ప్రతివాది తాలూకు యీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్థి పై కోర్టువారి యెదుట 17-8-59 తేది పగలు 11 గంటల లగాయతు బహిరంగముగా యేలము వేయబడును.

వేలం కాబోయే ఆస్తివివరం:-

తూర్పు గోదావరిజిల్లా అమలాపురం తా॥ అమలాపురం మునిసిపాలిటీ నెం 13 రు వార్డు గాదిపాటివీధినవున్న నెం 32 రుకు సరిఅయిన కొత్త నెం 198 రు ఇంటి సంఖ్య గల డాబాయిల్లు, పెరడూ సహా.

—ఎ. వెంకటరావు - వాదిఅడ్వకేటు.

విశాఖపట్నం ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 10 of 58. E. P. 194 of 59.
శాటిచెట్లు గురమ్మ —డిక్రీహోల్డరు.
చింతా రామమూర్తి —జడ్జిమెంటుడెటరు.

పై నెంబరు డిక్రీబాకీ దావా ఖర్చులు దరిమిలా వడ్డీ దరిమిలాఖర్చులు రాబట్టే నిమిత్తం ప్రతివాది తా॥ విశాఖపట్నంజిల్లా విశాఖపట్నం టౌను మున్సిపాల్టీలో చేరిన అల్లిపురం శ్రీరామపురంలో డోర్ నెం 4/18 రు గలిగినటువంటి పెంకుటియిల్లు వరండా కంచపాలీ వగైరాలు గలిగినటువంటి స్థిరాస్థిని పై కోర్టు వారి యెదుట 26-8-59 తేదిన పగలు 11 గం॥ లగాయతు వేలము వేయబడును. వివరములు డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

—టి. వి. యల్. నూస్యప్రకాశరావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు

శ్రీ వికారి, ఆషాఢ శుద్ధ చవితి
10-7-1959 - శుక్రవారం

రాజకీయ బాధితులు

రాజకీయ బాధితులకు, వారి బిడ్డలకు విద్య వుద్యోగవిషయాల్లో ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కల్పిస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నిర్ణయించడం సంతోషించదగిన విషయం.

స్వర్గీయ శ్రీ కళా వెంకటరావుగారు భూములిచ్చి, ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండ స్వాతంత్ర్య సమరాగ్ని గుండంలో దూకి ఆత్మత్యాగాలు చేసిన దేశభక్తులు, వారి కుటుంబీకులు కష్టాలతో బాధపడకుండా, భూవసతి కల్గించారు. అర్హతగలవారికి కొన్ని వుద్యోగాలలో రాజకీయ బాధితులకు అవకాశం కల్పించుటకు; వారి బిడ్డలకు విద్యా సౌకర్యాలు కల్గించుటకు శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి గారు నిర్ణయించారు. దరిద్రంతో, అవిద్యతో, నిరుద్యోగంతో బాధపడుతున్న రాజకీయ బాధితులకు ఇవి కొంత సహాయం కాగలదు. కాని ఫస్టు ఆఫీజు పూర్తిగా యివ్వడం - హాస్టలు వసతులు కల్గించడం అవసరంగా వుంటుంది.

విద్యాసౌకర్యాలు పొందుటకు నెలకు మూడు వందల రూపాయలకంటే తక్కువ ఆదాయం గల రాజకీయ బాధితులే అర్హులనే నిబంధన సముచితంగావున్నది. భూములను సంపాదించిగూడా, నిరాధారులైన పేద రాజకీయ బాధితులకుమాత్రం వసతి కల్పించివుంటే బాగుండేదని అందరూ అభిప్రాయపడ్డారు. నిరుపేదలతోపాటు సంపన్నులకుగూడా భూములిచ్చిన ప్రభుత్వ వివక్షారహిత విధానం, తీవ్ర విమర్శలకు గురయింది; దాని వల్ల ప్రభుత్వ సత్సంకల్పం నైతికంగా కొంత బలాన్ని కోల్పోయిందికూడా!

రాజకీయ బాధితుని నిర్వచనం విషయంలో, ఆరుమాసాలు జైలుశిక్ష అనుభవించి వుండాలనే నిబంధన న్యాయంగా లేదేమోననిపిస్తుంది. జైలుకెళ్లకుండ, జైలుకెళ్లినవారికంటే సమప్రాధికంగా వుద్యమాల్లో పాల్గొన్నవారు, బాధపడినవారు వేలలక్షలు వున్నారు. అంతేగాదు, వ్యక్తి సత్యాగ్రహం వంటి వుద్యమాల్లో ఆరుమాసాలకంటె తక్కువశిక్ష విధింపబడినవారి సంఖ్య అత్యధికంగా వున్నది. అలాంటి వారందరూ — వారు పేదవారైనా సరే - ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్న యీ సౌకర్యాలను కోల్పోవలసిందేనా? కాబట్టి ఆ నిర్బంధాన్ని తొలగించి పేద రాజకీయ బాధితులందరూ యీ సౌకర్యాలను పొందే అవకాశాన్ని కల్గించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

రాజకీయబాధితులకిచ్చినభూములు పదేళ్లవరకు అమ్మకూడదనే నిబంధనను రద్దు చేసినట్లు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు మొన్న నెల్లూరులో చెప్పారు. ఈ నిర్బంధం రాజకీయ బాధితుల శ్రేయస్సుదృష్ట్యానే విధింపబడినదైనా; వారికివ్వబడిన భూములు వారికి అందుబాటులో లేక, వాటిని సాగు చేసుకొనే అవకాశం లేక, చేసినసహాయం నిరుపయోగమై పోయింది. అమ్ముకొనే స్వాతంత్ర్యముంటే, అందుబాటులోవున్న భూములు కొనుక్కొనో, లేక వ్యవసాయం చేయలేనివారు ఆ ధనంతో మరొక బ్రతుకు తెరువు చూచుకొనో, ఫలితాలను పొందే అవకాశముంటుంది. ఆలస్యంగానైనా యీ నిర్బంధం తొలగించబడటం హర్షించదగిన విషయం.

ఇన్ని సంవత్సరాల తర్వాతగూడా భూములు రాని నిర్భాగ్య రాజకీయబాధితు లనేకులు న్నారు. వారి విషయంలోగూడా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించి, వెంటనే పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. రాజకీయబాధితుల శ్రేయస్సుపట్ల ఎంతో ఆదరణా దృష్టిని ప్రదర్శిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి ప్రభృతులను అభినందిస్తూ, రాజకీయబాధితునినిర్వచనం విషయంలో, జైలుకుపోని అర్హులైన దేశసేవకులను విస్మరించే నిబంధనను తొలగించవలసిందిగా మరొకసారి కోరుతున్నాము

—

వార్తలు - వ్యాఖ్యలు

ఇండియా - టిబెట్

టిబెట్ సమస్యకు సంబంధించి యిండియా వైఖరిని ప్రధాని శ్రీ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ స్పష్టీకరించారు. ఇదే సందర్భంలో దలైలామా భవితవ్యమునుగూడ ప్రధాని తేల్చివేశారు. "నన్ను నా మంత్రులను టిబెట్ ప్రభుత్వంగానే టిబెట్ ప్రజలు గుర్తిస్తున్నారు" అని దలైలామా యిటీవలచేసిన ప్రకటనతో భారత ప్రభుత్వం ఏకీభవించడం లేదని, భారతభూభాగంపై ఎలాంటి టిబెట్ ప్రభుత్వాన్ని గుర్తించేది లేదనికూడ భారత ప్రధాని చేసిన ప్రకటన, మరలా టిబెట్ సమస్య ప్రాధాన్యతను ప్రజలముందుకు తెచ్చింది. దలైలామా ప్రకటనను శ్రీ నెహ్రూ అపార్థంచేసుకున్నారనే చెప్పాలి. టిబెట్ ప్రజలు తనపట్ల యింకా భక్తి ప్రపత్తులు కలిగియున్నారనీ, తను మతాధిపతిగా ఇహలోక పాలకుడుగా తనను భావిస్తూ స్వదేశానికి తిరిగిరాగలడనే ఆశాభావంతో వున్నారనిమాత్రమే దలైలామా ప్రకటన తాత్పర్యంగా భావించవలసివుంటుంది. అంతేకాని యిండియాలో తాను ప్రవాస ప్రభుత్వంగా వుండాలనికాని, తనకిచ్చిన ఆశ్రయాన్ని దుర్వినియోగ పరచుకోవాలనిగాని దలైలామా అభిమతం కాదు. అంతకుముందే యిండియాకు తానుగా ఏ చిక్కు తెచ్చిపెట్టాలనే వుద్దేశ్యంకూడ దలైలామాకు లేదు. ఇప్పటి వరకు ఓర్మితోను, మర్యాదగా వ్యవహరించుతూ, భారతప్రజల గౌరవాభిమానాలను దలైలామా ఎక్కువగా చూరగొనగలిగారు. దలైలామాపట్ల, టిబెట్ సమస్యపట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధచూపితే, కమ్యూనిస్టుచైనా ఆగ్రహానికి ఎక్కడ గురియౌతామోననే భయంతో, ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ యీప్రకటనచేశారా అని భావించవలసివస్తున్నది. దలైలామాను వారిఅదృష్టానికి వారినివదలి, టిబెట్ సమస్యను గాలికి వదలాలనే ఉపేక్షాభావం నెహ్రూ ప్రకటనలో ప్రతిధ్వనిస్తున్నది. తనపట్ల యిండియా ప్రభుత్వవైఖరిని దలైలామా ముందుగా గ్రహించే కాబోలు యిండియాలో తాను ఎక్కువకాలం వుండదలచుకోలేదని స్పష్టంచేశారు. టిబెట్, దలైలామా విషయంలో ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ భావాలు, భారత ప్రజాభిప్రాయానికి అనుగుణంగా లేవు. అందువల్ల శ్రీ నెహ్రూ తన అభిప్రాయాలను మార్చుకోవడం అవసరం.

వరదల బీభత్సం

వర్షాకాలం యింకా ప్రారంభమైనదో లేదో యిప్పటికప్పుడే నదీప్రవాహాల ఉగ్రత ప్రారంభంకావడం గమనార్హం. మున్ముందు అవి ఎంత కష్టనష్టాలు కలిగిస్తాయో చెప్పలేము. నదులవరదలు, తత్ఫలితంగా ఏర్పడే కష్టనష్టాలు మనదేశంలో అనివార్యమైన ఆపదలైనవి. దేశంలో ఏమూల చూచినా నదులు వుప్పొంగడం, వరదలు సంభవించడం విచిత్రంగావుంది. గతవారం బ్రహ్మపుత్రానది వుప్పొంగి, 8 మంది మరణించారనీ, 1500 చ. మైళ్ల ప్రాంతంలో 9 లక్షల మంది ప్రజలు వరదల బాధలకు గురైనారనీ, యీ వరదలవలన కలిగిననష్టాలు హృదయ విదారకంగా వున్నవని తెల్పబడుతున్నది. ఒకవైపున అస్సాంలో పరిస్థితులిట్లుండగా, కాశ్మీరులో జీలంనది మళ్లీ తిరుగుబాటు గట్టు లొరసి ప్రవహిస్తున్నదనీ, అట్లే జమ్మూలో చీనాబ్ నది భీకరంగా పొంగి ప్రవహిస్తున్నదనీ, కాశ్మీరులోయ మొత్తం మునిగిపోయే ప్రమాదం ఏర్పడిందని, చేలకు జనాలకు చాల నష్టకష్టాలు కలిగించాయని 30 మందికూడ మరణించారని వార్తలు. పంజాబులో రావీ, మైసూరులో తుంగభద్ర, ఆంధ్రలో గోదావరి ఎక్కడ చూచినా, విస్తార నదుల వరదలుగా వున్నవి. ఈ నదుల వరదలవలన జననష్టము ఆస్తి నష్టము అపారంగా వున్నవి. ఆ ప్రాంతాల ప్రజల ఆర్థికవ్యవస్థే తారుమారై పోతున్నది. వరదల బాధల నివారించుటకు, ప్రతిసంవత్సరం కొన్ని చర్యలు తీసుకోబడుచున్నవి; కొంత సహాయం జరుగుచున్నది. అందువల్ల నష్టాలు పూర్తిగా నివారింపబడడంకాని, శాశ్వతమైన పరిష్కారాలు కలగడంగాని లేదు. వరదనిరోధక పనులను అమలుపరచడంలో అశ్రద్ధ, అజాగ్రత్త, అక్రమాలు కేంద్ర ప్రభుత్వం వహించిందనే ఆరోపణలు కలవు. కాబట్టి నదుల వరదల ప్రమాదాన్ని శాశ్వతంగా నివారించుటకు కృషిచేయుటం, కేంద్ర రాష్ట్రప్రభుత్వాల ముఖ్య కర్తవ్యమై వుంది.

—

కేరళ

(12-వ పేజీకొరవ)

మూర్ఖత్వమే ప్రదర్శించి, కేరళలో గవర్నర్ పాలనకే దారితీస్తే ప్రజలకు జవాబు చెప్పుకోవలసిన బాధ్యత కమ్యూనిస్టులదే అవుతుంది. అన్నివిధాలా కేంద్రప్రభుత్వమే యిప్పటి వరకు విజ్ఞత ప్రదర్శించింది. కేరళకు సంబంధించి మంచి జరిగినా, చెడు జరిగినా ఆ బాధ్యతంతా కమ్యూనిస్టులదే.

అనుచిత విమర్శలు

కేరళ ఉద్యమాన్ని పంజాబ్ గవర్నరు గాడ్గిల్, శ్రీ చింతామణి దేశ్‌ముఖ్, శ్రీ పాటస్కార్ గారలు విమర్శించడం విచారకరం. అందులోను ఒక రాష్ట్రానికి గవర్నరుగావుండి, కేరళ రాష్ట్రమునకు సంబంధించి వివాదాస్పదమైన విషయంలో గాడ్గిల్ తలదూర్చడం అనుచితం. ఇది మంచి సాంప్రదాయంగూడ కాదు.

—

నెల్లూరు నలుచెరగుల్లో

విమర్శకుడు

ప్రధాని నెహ్రూ సభాస్థలి: కడపటి నిర్ణయం

ప్రధాని శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూ, ఈ నెల 25 తేది నెల్లూరువస్తున్న సందర్భంలో, దర్గామిట్టలోని పోలీస్ మైదానంలో సభ ఏర్పాటు చేయటకు తాత్కాలిక నిర్ణయం జరిగియుండెను. కాని 5 తేది ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి గారు స్థల పరిశీలన జరిపిన అనంతరం, ఇందులో మార్పు వచ్చింది. కస్తూరిదేవి, 1946-లో గాంధీజీ దిగినచోటనే, కొండాపురం రివర్ క్రాసింగు వద్ద సువిశాలమైన మైదానంలో నెహ్రూజీ సభను ఏర్పాటు జేయుటకు నిర్ణయం జరిగింది. ఈ స్థలం ప్రధాని దిగుటకు సౌకర్యంగా వుండడం, పైగా కలసిరావడమే గాకుండా, ఎన్ని లక్షలమంది ప్రజలొచ్చినా తొక్కిడి లేకుండా కూర్చునే వీలుంటుంది.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి గారు, 5 తేది కంచరాయితీ మహా సభలో ఉపన్యసిస్తూ, ప్రధానిరాకను ప్రస్తావించి, పండిట్జీకి అఖండంగా స్వాగతమివ్వడమే గాకుండా, క్రమశిక్షణతో మెలగవలసిందని, నిశ్శబ్దంగా ప్రధాని సందేశాన్ని వినవలసిందని విజ్ఞప్తి చేశారు. నెల్లూరు ప్రజల శ్రీమతి ల ప్రధాని ప్రశంసలను పొందదగినట్లుగా వుండాలని కోరుతున్నాము.

దేశముఖ్ దంపతులు

కేంద్ర మాజీ ఆర్థికమంత్రి, యూనివర్సిటీ గ్రాంట్సు కమిషన్ అధ్యక్షులైన శ్రీ చింతామణి దేశముఖ్, వారిసతీమణి, కేంద్రసంక్షేమబోర్డు అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి దుర్గాబాయి గారలు, బ్లాకు యువజన మండలి కమిటీ ప్రారంభోత్సవానికి, ఆదివారం (12 తేది) వుదయం నాయుడుపేట విచ్చేస్తున్నారు.

కొండపి బ్లాకు

కొండపి జాతీయ విస్తరణ కేంద్ర ప్రారంభోత్సవం, 14 తేది ఆర్థికమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి గారిచే జరుపబడుతుందట.

దర్శి బ్లాకు రాజీనామాలు

బ్లాకు డెవలప్మెంటు ఆఫీసరు శ్రీ కె. రంగయ్యగారి పాలనా విధానం నిరసనగా, దర్శి బ్లాకు కమిటీలోని 18 మంది అనధికార సభ్యులలో 11 మంది రాజీనామాలిచ్చారు. రంగయ్యగారు పార్టీలు కల్పిస్తున్నారని, కులతత్వాలు ప్రేరేపిస్తున్నారని, వీరి పాలన సమాజ వికాస ఆశయానికి పూర్తిగా భిన్నంగా వున్నదని చాల కాలంగా ఆందోళనవుంటూ, వారు అచ్చటనుండి మార్చబడడం, తిరిగా వెంటనే అధ్యక్ష కర్తలవల్ల ఆ మార్పు రద్దయి, వారు అచ్చటనే నియమింపబడడం జరిగింది. దాని పర్యవసానమే యీ రాజీనామాలు.

ఈ సందర్భంలో, యిటీవల నెల్లూరు విచ్చేసిన డెవలప్మెంటు కమీషనరు శ్రీ సి. నరసింహంగారికి యీ రాజీనామా పత్రాలు అందజేస్తూ, పరిస్థితులన్నీ వివరంగా చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది. అతనిని అచ్చటనుండి మార్చి విచారణ జరపవలెనని, తమ ఆశోపణలన్నిటిని బహిరంగ విచారణ జరిపవలెనని ... ఆభి. డి. వో మీద అంచనాలు ఆరోపణలు వున్నట్లున్నవి.

ఈ రంగయ్యగారి విషయంలో రాష్ట్రకాంగ్రెస్ రంగయ్యగారిచే తమ వాదమును వినిపించడానికి వారి ప్రశ్నలకు సరైన జవాబు యిచ్చుకోగలిగినట్లయితే (వారు అట్లా ప్రశ్నించవు వుంటారని మేము అనుకోము) అంతవరకే కాంగ్రెసుకు అవమానకరమైన విషయం జరుగుకుంటుదదు. కాంగ్రెసుకేగల బాధ్యతలను అధికారుల పైన తేము కొనివున్నట్టే, యీ పరిపాలన ఎట్లా సాగుతుందని కలెక్టరు, ప్లానింగు ఆఫీసరుగారలు యీ దర్శి బ్లాకు విషయం వెంటనే విచారించి, బ్లాకు సభ్యుల అసంతృప్తికి, ఆందోళనకు కారణాలన్ని తేటతో పరిశీలించి, తగిన విధంగా వ్యవహరించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

స్కూల్ ఫైనల్ ఫలితాలు

ఇదివరలో 28 హైస్కూళ్ల ఫలితాలు ప్రకటించాము. ఈ వారం 12 హైస్కూళ్ల ఫలితాలు యిస్తున్నాము. ఇంకా 7 స్కూళ్ల ఫలితాలు తెలియవలసి వున్నది.

స్కూలు	పరీక్షకు కూర్చున్నవారు	వుత్తీర్ణులైనవారు	శాతం
నెల్లూరు స్కూళ్లు			
సెంట్ జోసెఫ్స్	66	40	60
వి. బి. యం.	60	24	40
వి.ఆర్. హైస్కూలు	194	59	30
కస్తూరిదేవి	40	11	28
సి. ఏ. యం.	142	37	26
ఆర్. యస్. ఆర్.	175	46	26
సెంట్ పీటర్స్	123	28	23
మోడల్ హైస్కూల్	26	6	23
ఇతర చోట్లు —			
నాయుడుపేట	46	24	52
ఉలవపాడు	36	18	50
కోవూరు	67	30	45
విశ్వోదయ గరల్స్-కావలి	21	8	38

వింజమూరులో ఒకరు, ఆల్లూరులో యిద్దరు, ఆత్మకూరులో ఆరుగురు అదనంగా వుత్తీర్ణులైనారు. వీటితో ఆస్కూళ్ళ శాతం వరుసగా 63, 53, 55 గా వుంటుంది.

నాయుడుపేట హైస్కూలులో వుత్తీర్ణులైన 24 మందిలో 14 గురికి 300 కంటె ఎక్కువ మార్కులు వచ్చినవి. 415 మార్కులతో ఒక విద్యార్థి స్కూలుకు మొదటి వాడుగా వచ్చాడు.

ప్రతి స్కూలువారు తమ స్కూలులోని గరిష్ట మార్కులు తెల్పగలిగితే ప్రకటించగలము.

కాలేజి విద్యార్థుల డిటెన్షన్

వి. ఆర్. కాలేజి బి. ఏ. మొదటి సంవత్సరం విద్యార్థులు 15 మంది, అంటెడెన్సు కొరతకారణంగా, డిటెయిన్ చేయబడ్డారట. తాము సమ్మెలో పాల్గొన్న కారణంగా, కాలేజి అధికార్లు, తమపై యీ విధంగా ప్రతీకార చర్యకు పూనుకున్నారని ఆరోపిస్తున్నారు. ఇందులో సత్యమున్నట్లులేదు.

ఈ విద్యార్థులకు పోయింది ఒక్క అటెండెన్సు అయితే, దాని మన్నింపుకు సిఫారసు చేయడానికి కాలేజి అధికార్లకు అధికారం వుందదేమో? కాని ఆరు నెలల పరీక్షలలో గాని, సంవత్సరం పరీక్షలలో గాని యీ విద్యార్థుల అభివృద్ధి పూర్తిగానిస్సారాలు, అధ్యాపకులలో వున్నదట. కనిష్టం గారు విద్యార్థులకు పుదారంగా మాటలు చెప్పినా, తగినంతమిన ప్రాసీటుపడు తమ సిఫారసుకు తగిన ఆధారం వుండాలని కేవదిగార్లు భావించడంలో తప్పులేదు.

ఏమైనా రెండేళ్ల బి. ఏ. కోర్సు యీ సంవత్సరంతో అంతమవుతుంది. అందువల్ల ఈసంవత్సరం డిటెయిన్ చేయబడ్డ విద్యార్థి, చదువు మానుకోవలసి వుంటుంది. ఈ పరిస్థితి ఎవ్వరూ కోరదగిందికాదు. చదువుకొని మంచిమార్కులు తెచ్చుకొనుటకు సంవత్సరం వ్యవధివున్నది కాబట్టి, ఆ అవకాశాన్ని వారికిస్తూ, కాండొనేషన్ కు సిఫారసుచేయడం వుచితంగా వుంటుందని ప్రిన్సిపాలు గారిని కోరుతున్నాము.

యస్. యస్. రామచంద్రరావు అకాల మరణం

నెల్లూరు న్యాయవాదిగావుండి, రెండేళ్ల క్రితం పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగా సెలక్టయి, సిద్ధవటంలో పనిచేస్తుండిన యువకుడు శ్రీ యస్. యస్. రామచంద్రరావు. ఆకస్మాత్తుగా జబ్బుచేసి, 7 వ తేది కడప ఆస్పత్రిలో మరణించాడు. పాపం! భార్య, పిల్లలు, గంపెడంత సంసారం!

దుఃఖార్తులైన రామచంద్రరావు ఆప్త బంధువర్గానికి మా సానుభూతి.

కనుపూరు కాలువ: తిరుగా రాయబారం

కనుపూరు కాలువ నిర్మాణం విషయంలో శాసనసభ్యులు శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి గారు, 12 తేది హైదరాబాదులో, ఆంధ్రగవర్నరును, కేంద్ర ఇరిగేషన్ వుపమంత్రి శ్రీ హాథీ గారలను చూడబోతున్నారు.

ఈ కార్యమై సంబంధించి కోదండరామరెడ్డిగారు శక్తివంచన లేకుండా కృషిచేస్తున్నారు. దానికి తగినట్లు రైతుల ఆందోళన వుండడంకూడా అవసరం.

మహమ్మదాపురం హైస్కూల్

శ్రీ కొల్లమ్ము రెడ్డి గారు 30 వేల రూపాయలు విరాళమిచ్చి, తమ తండ్రి పేరు రెడ్డిగారి పేర నెలకొల్పిన హైస్కూలుకు 20-7-59 తేది నా. 5 గంటలకు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి గారు ప్రారంభోత్సవం జరిపెదరు.

అమెరికా మిత్రమండలి

నెల్లూరులో భారత - అమెరికా మిత్రమండలి స్థాపించబడింది — శ్రీ ప్రత్తి సుబ్బారావు గారి కృషితో. ఈ సంఘానికి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా, శ్రీ కొన్నెల గద్ద రామారావు గారు వుపాధ్యక్షులుగా, శ్రీ పి. వి. సుబ్బారావుగారు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడ్డారు. త్వరలో ఈ సంఘానికి ప్రారంభోత్సవం జరుగునున్నది.

బుచ్చి విచారణ వాయిదా

కర్నూలు దేవాలయ డిప్యూటీ కమీషనరు, కోదండరామస్వామి దేవాలయ ధర్మకర్తలపైన ఆరోపణలగురించి విచారణ చేయుటకు గత 27 తేది వచ్చేరాను. విచారణ పుదయమిందారు. కాని ధర్మకర్తలు తమ వాదనను తెలియజేస్తూ ప్రభుత్వానికి పిటిషన్ పెట్టటకు వాయిదా కోరిగా, డిప్యూటీ కమీషనరు ఆ మేరకు అంగీకరించి, వాయిదా యిచ్చారు.

విచారణ తెలిసిలోనే యిస్పటికి దానాపు పాతికేళ్లు గడిచాయి ఇప్పటికి తాలం యీ వాయిదాపడ జరుగుతుందని తెలియదు. ఏమైనా దీని విచారణ వెంటనే పూర్తి చేసి, పరిష్కరించడం అవసరం.

బజారు ధరలు

మొలగొలుకులు రు. 340 మొదలు రు. 350 వరకు వున్నది.

ప్రకటన

* * *

శ్రీ మూలస్థానేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానము తాలూకు రావిళ్లావారిరాం (బి ర్ప వ బావాన్ను) దిక్కియించ దలచుకొన్నాము. గాన కోరదలచినవారు 25-7-59 తేదిన సాయంత్రం 5 గంటల లోపల వారి కోర్కెలు మొత్తమును తెలియజేయుచు పదరు దేవస్థానం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరువారికి దరఖాస్తులు పంపుకోవలసినదిగా తెలియజేయడమైనది.

ఇట్లు,

—ఎ. సీతారామయ్య,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు దావా నెం. 107/1957.

షేక్ మహ్మదు హుసేన్ సాహెబు —వాది.

(1) కా యా ము వెంకటకోండయ్య. (2) గుర్రా పుల్లయ్య. —ప్రతివాదులు.

28-8-1951 తేదిన వాది రెండవ ప్రతివాదిగార్ల పేర 1-వ ప్రతివాది వ్రాయియిచ్చిన ప్రామిసరీనోటు తాలూకు నిల్వ రూ॥ 700/- రూపాయలకు పై వడ్డీకు దావా వేసినందుకు దానివిషయమై 1-వ ప్రతివాదికి గల ఆక్షేపణలు 20-7-59 తేది పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువారికి స్వయముగా గాని లేక అడ్వకేటుగలిగిన యుక్తుల ద్వారా గాని తెలుపుకోవలయును.

—సి. పురుషోత్తమరావు, వాదిప్లీడరు.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో

O. S. 96 of 55. E. P. 315 of 58.

కాలం చెంచమ్మ —వాది-D. H. R.

(1) దాసరి పోలమ్మ (2) అ. సుబ్రహ్మణ్యం (3) అ. శేషయ్య, సాకిన - గ్రావర్సుపేట, నెల్లూరు —ప్రతివాదులు-J. Ds.

1 to 3 ప్రతివాదులకు సేల్ నోటీసు:.

యీ కేసుకు డిక్రీ ప్రకారం జంగమాస్తిని వేలంవేయుటకు ఆసామి వేలుదారులకు వివరముగా తెలియచేయమని వాది కోరినందుకు మీకు నోటీసు నిమిత్తం (S. S. ద్వారా) 14-7-59 తేదికి వాయిదా వేసినారు. గనుక ఆక్షేపణలున్న యెడల ఆ రోజు పగలు 10 గం॥కు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై తెలుపుకోవలసినది.

—పి. వి. నరసింహారావు, వాది అడ్వకేటు.

సోంపేట డి. ము. కోర్టులో

O. S. 249 of 57. E. P. 133 of 59.

వెంకాళెం సావిత్రమ్మ —వాది.

కావలి శేషమ్మ వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

వేలం ప్రకటన:. యీ కేసులో వాదికి ప్రతివాదు యిచ్చవలసిన డిక్రీమైకం వగైరా అసలునకు ప్రతివాదుల ఆస్తి యీ దిగువ వివరించు భూమి 31-8-59 తేది యీ ఆ సమ వేలవేయును. ఆప్రశాంత రూ. 2500/- లు.

—: ఆస్తి వివరం :—

శ్రీకాళహస్తి జిల్లా యిద్దాపురం సబ్ డి. యిలాకా యిద్దాపురం గ్రామ కవిరిగ్రామం లో జాని పట్టా నెం 7 కు, సర్వే నెం 209 కు శిస్తు రూ. 3-11-0 లు యు 1-85 ట్లు భూమిలో వుత్తరపు యు 0-92½ ట్లు శిస్తు యు 1-14-0 గవర్న మెంటు బీదాయితీ పోరంబోకు ఆనే పొలం:. [తూ - ఉ - ద] బట్టే, పె. నాగం జోగలక్ష్మి వారి తాలూకు యీ సెంటులోని యు 0-92 ట్లు భూమి [ప] రా దారి నడ్ల [ఉ] బి లు బుచ్చమ్మ పల్లా.

—కె. వెంకటరావు. - వాది ప్లీడరు.

★ నేటి పంజాబు ★

(4-వ పేజీకొరవ)

పొరేనగర్ కాలువ [illegible] సింధీ సిక్కు హిందూ [illegible] దంలో పని పారిశ్రు చేయబడింది.

భాక్రా ఆనకట్ట (ప్రాజెక్టు 700 అడుగులలో) ఎగువ పూర్తి [illegible] పూర్తి కావడానికి ఇంకా రెండు సంవత్సరాలు పట్టుతుంది. ప్రతిరోజు 700 మంది కూలీలు పనిచేస్తున్నారు. పని [illegible] రాత్రింబవళ్ళు అతివేగంగా సిమెంటు [illegible] సమ్మరిస్తుందనడం [illegible] దృశ్యము. [illegible] మంత్రములో జరుగుతున్నవి. లారీల ట్రక్కులు లెక్కలేనన్ని [illegible], యంత్రాలను సిమెంటును గంటగంటకు చేస్తుంటాయి. కావలి అంతటి [illegible] ఇప్పటికే పిర్పడింది. వర్షాకాలం [illegible] విశ్రాంతము లేదు. చుట్టుప్రక్కల కొండలు మెత్తనివై నందున నీరు విలువైన [illegible] చెమ్మగిలి ఆనకట్ట [illegible] ఉన్న భయము వున్నందున ఆనకట్టను పరిసరముల [illegible] సిమెంటు గోడలను కట్టిస్తున్నారు. ఈ విధంగా నిలువ యైన నీటికి గోవిందసాగరని పేరు పెట్టారు. భాక్రాడాముకు 8 మైళ్ళ [illegible] నదికి వంతెన [illegible] కట్టబడింది.

[illegible] అనేక చిన్న చిన్న గ్రామాలు. [illegible] నీరు [illegible] పడుతున్నాయి. ఇప్పటికి 360 అడుగుల ఎత్తుకు కట్టబడిన [illegible] అతి [illegible] చూడగా [illegible] నీలవర్ణపు జలప్రవాహమునకు [illegible] రెండు ప్రక్కల [illegible], దిగువను సిమెంటు [illegible] పరిచియున్నారు. మన [illegible], ఈ కాలువ [illegible] కట్టబడిన [illegible] క్రింద [illegible] 40 అడుగుల దిగువను 944 అడుగుల పొడుగున నదికి ఇవతలికి అవతలికి పోవుటకై నిర్మించబడిన సిమెంటు సొరంగము చెప్పుకోదగినది. భాక్రాకు దగ్గరనే నిర్మించబడిన విద్యుచ్ఛక్తి కర్మాగారాలు [illegible] ప్రారంభించి [illegible] వైంది.

సిక్కులకు హిందువులకుగల మతభేదాలు

సిక్కులకు హిందువులకు వుండే మత భేదాలు ఎవి. సిక్కులు గీతను పురాణాలను ప్రమాణాలుగా గ్రహించారు; విగ్రహారాధనకు ఒప్పుకోరు; వేదాలను అనుసరించరు. [illegible] ఒక్క దైవాన్ని కొలుస్తారు; దైవం [illegible] గురుపరంపరలో [illegible] గురు గోవిందును [illegible] గౌరవిస్తారు. గురువు వచనాలను క్రోడీకరించిన "గ్రంథసాహేబు"ను పూజిస్తారు. గురువు నిర్ణయించిన 5 కట్టుబాట్లను అనగా [illegible] ఇనుపకడియము, కత్తిరించని వెంట్రుకలు, ఖడ్గము, [illegible] ధరించవలసిన పొట్టి చల్లాడము, జుట్టులో అమర్చబడిన దువ్వెన, వీటిని విధిగా అనుసరిస్తారు. రామకృష్ణాది అవతారాలను [illegible] అంటగట్టరు. కాని హిందూ దేవతల పేర్లను పెట్టుకుంటారు.

సిక్కుల మహమ్మదీయులపోరు

సిక్కులకు మహమ్మదీయులకు కల్గిన వైయక్తికపోరు ఈనాటిది కాదు. ఆదిగురువు నానక్ యుద్ధంలో [illegible] చేయబడెను. గురుగోవిందు యొక్క చిన్నకొడుకులను ఔరంగజేబు నిలువున గోడలలో నరికించెను. పెద్దకొడుకులిద్దరు యుద్ధభూమిలో నిహతులైరి. గోవిందు గురువును [illegible] [illegible] మునల్మానుడొకడు (తాను పెంచినవాడే) పొడిచెను. జహంగీరు అర్జునగురువును చిత్రవధ గావించెను. మరియొక గురువు ఔరంగజేబు వల్ల వధింపబడెను.

ఈ పాకిస్థాన్ పంపకాలలో యిరువురు ఒకరొకరిని చంపుకున్న సన్నివేశాలు వేలు లక్షలు.

రాబోయే యుద్ధాలకు ముస్తాబవుతున్న పఠాన్‌కోట

పంజాబు ఇండియాకు ముఖద్వారము. అమృతసరానికి పాకిస్థాన్ సరిహద్దు 16 మైళ్ళే. ప్రజలు అనేక యుద్ధాలను చూచారు, త్వరలో చూడబోతున్నారు. [illegible] పుట్టి పెరిగిన పరాక్రమవంతమైన ఈ జాతికి అహింస అంబరు చరఖా చెవిటికి శంఖు ఊదినట్లు. పఠాన్‌కోటకు కాశ్మీరులోని శ్రీనగరుకు 270 మైళ్లు కాశ్మీరుపొయ్యేవారు పఠాన్‌కోటమీదుగానే పోవలెను.

పఠాన్‌కోట ఇప్పుడిప్పుడు బజారులను [illegible] రాబోయ్యే యుద్ధాలకు ముస్తాబు చేసుకొంటున్నది. [illegible] కాలువలకు [illegible], [illegible] వంతెనలకు, [illegible] పోతూ వస్తూవుండు యుద్ధ శకటములు [illegible] కనబడే [illegible] కాబోతున్నవి.

పఠాన్‌కోటను చేరుకొనే [illegible] సంఖ్య తగ్గడంలేదు. నిన్ననే [illegible] సరాయిని ఎండవేడికి సహించలేక విప్పి [illegible] ఒక [illegible] పఠాన్‌కోట రస్తాలోనూ ఎదురైనాడు. నిన్న అమృతసరు దేవాలయంలో [illegible] వున్న ఒక [illegible] కుటుంబము సంపులో [illegible] అగపడ్డ వారికందరికి [illegible] పెట్టుతూ [illegible] నవ్వులతో [illegible] తిరుగుతుండేవారు. మూడు [illegible] క్రిందట ఒక ఆంగ్లేయ కుటుంబము శ్రీనగరు నుండి వచ్చి [illegible] మమ్మలను [illegible] భోజనపదార్థాలను [illegible] పంచుకున్నారు. ఇవే [illegible] హిందూదేశముయొక్క [illegible] భాగాలు, [illegible] విశేషముల [illegible] పరిశీలనకు [illegible] దశైలాను [illegible].

పంజాబులో [illegible] [illegible] జిల్లాలోని [illegible] ద్వారాకు ఆనుకొనివున్న తెల్ల తుమ్మచెట్టుపై ఎర్రిపురుగు [illegible] కట్టిపెట్టిన [illegible] "[illegible]" అని [illegible] పనికివస్తున్నది. గురువుగారైన [illegible] ఆనే సిక్కుల [illegible] మాటవుదు, [illegible] ఒకే [illegible] అనినమ్మే [illegible] విశ్వామిత్రసృష్టి [illegible] సంతానము అనలే [illegible]. [illegible] మనలేదు.

———

పంచాయతీ మహాసభ

(5-వ పేజీకొరవ)

యితర రాష్ట్రాలకు మన పంచాయతీ ఆదర్శప్రాయం నిరూపించాలని విజ్ఞప్తిచేశారు. ఈసందర్భంలో, పంచాయతీ వ్యవహారాలలో సేవాభావం మినహా, ఏవిధమైన రాజకీయాలను చొప్పించవద్దని వివిధ రాజకీయపార్టీలకు ముఖ్యమంత్రి విజ్ఞప్తిచేశారు. వివాదాలు, పార్టీలకు దారితీయడంతప్ప, అడవులు పంచాయతీల క్రింద వున్నందువల్ల ప్రయోజనంలేదని, కావున ఆ కోర్కె విరమించుకోవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి విజ్ఞప్తిచేశారు. జిల్లాపంచాయతీ అధ్యక్షుల ఎన్నికలో గత సంవత్సరం జరిగిన [illegible] ప్రస్తావించి, యికముందు అలాంటి వాటికి పూనుకోవద్దని సలహా యిచ్చారు.

శ్రీ సింహాద్రి ఉపన్యాసం

ఆనాటి మధ్యాహ్నం, స్థానిక సంస్థల యిన్‌స్పెక్టరు జనరల్ శ్రీ జి. సింహాద్రిగారు పంచాయతీ అధ్యక్షుల మహాసభలో ఉపన్యసిస్తూ, క్రొత్తగా రూపొందించబోతున్న పంచాయతీలచట్ట సవరణబిల్లులోని ముఖ్యమార్పులను వివరించారు. ఈ మార్పులు, పంచాయతీల కప్పగించబడనున్న విశేషాధికారాల దృష్ట్యా, పంచాయతీల అధ్యక్షులు నిర్వహించవలసివున్న గురుతర బాధ్యతలను, పంచాయతీల అధ్యక్షుల దృష్టికి తెచ్చారు.

కార్యదర్శి నివేదిక

జిల్లా పంచాయతీ అధ్యక్షులసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ [illegible] సింహాద్రిరావుగారు, గత వర్షాలను [illegible] సంఘము చేసిన కృషిని వివరించారు. 20-4-58 నుండి 30-6-59 వరకు జమాఖర్చుల పట్టిక, 1959-60 సం॥ బడ్జెటు సభలో ప్రతిపాదించబడి, కొంత [illegible] అనంతరం ఆమోదింపబడినవి. మాజీ ప్రెసిడెంటు శ్రీ [illegible] రామచంద్రారెడ్డి గారు యితరులు [illegible] జమాఖర్చుల లెక్కలను గాని, [illegible] గాని ప్రచురించలేదనే విషయము, సభవారి దృష్టికి తేబడింది. క్రొత్త సవరణలతో కార్యదర్శి నివేదిక ఆమోదింపబడింది.

తీర్మానములు

జిల్లాలోని అన్ని పంచాయతీలకు క్రిమినల్ అధికారాలను దఖలు పరచాలని; పంచాయతీల ఎన్నికలను సమగ్రంగా పర్యవేక్షించాలని; పంచాయతీనిధినుండి రు.50 లు ఖర్చుపెట్టుటకు పంచాయతీకి, రు. 100 ల వరకు జిల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరుకు, రు. 250/-ల వరకు రీజనల్ యిన్‌స్పెక్టరు గారికి, అంతకుపైబడిన మొత్తముల మంజూరు చేసే అధికారం యిన్‌స్పెక్టరు జనరల్ కలిగి వుండాలని, గ్రామపులతో కూడిన న్యాయపంచాయతీలను వ్యతిరేకిస్తూ, ఏ గ్రామానికాగ్రామంలో న్యాయపంచాయతీని ఏర్పాటు చేసి, రు. 250/- పరిమితివరకు సివిల్ అధికారము, రు. 50/- ల జరిమానా విధించు క్రిమినల్ అధికారమునొసగి, అప్పీలు అధికారము జ్యుడిషియల్ కోర్టులకుండాలని; పంచాయతీలకు ప్రత్యేక సహకారబ్యాంకు నేర్పరచాలని; దేవాదాయ ధర్మాదాయ ఆస్తులను పంచాయతీలకే ట్రస్టీలుగా నియమించాలని; నీరుమంజిరాల ఆదాయంలో నూటికి 25 వంతులు, రిజర్వు అడవుల ఆదాయంలో నూటికి 5 వంతులు పంచాయతీలకు వాటా యిప్పించాలని; జిల్లాబోర్డు ప్రాథమిక పాఠశాలలను, అడవులు, రోడ్లు, డొంకలు, చెరువులు, పొరంబోకులు పంచాయతీకి అధీనం చేయాలని; పైరు పంచాయతీ ఎన్నికలు రహస్యంగా జరిపించాలని; ఫారాలు, పుస్తకాలు, లెక్కలుక్కులు, ప్యానుపుస్తకముల విషయంలో పంచాయతీల సౌలభ్యం చూడాలని ప్రభుత్వమును కోరుతూ మహాసభ తీర్మానించింది.

—— —రూ. వి.

ధాన్యం అమ్మకం టెండరునోటీసు

★ ★ ★ ★

నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరుతాలూకా ఇందుకూరుపేటగ్రామంలో వేంచేసి యుండు శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ, శ్రీ మల్లేశ్వర, శ్రీ వీరభద్రస్వామివార్ల దేవస్థానం తా॥ సుమారు 30 పుట్లు మొలగొలుకుల ధాన్యము మొత్తముగా కొనుగోలుకు 15-7-59 తేది సాయంత్రం 4 గం॥ వరకు సదరు దేవస్థానం ఆఫీసువద్ద సీల్డు టెండర్లు తీసుకోబడును. టెండరుదారు ముందుగా రూ. 1000/- లు డిపాజిట్టు కట్టియుండవలెను. మిగత వివరములు ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును

—బుల్లా సుబ్బారెడ్డి,

9-7-59. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిష్టర్డు)

పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్

19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోన్ నెం. 71354 రు.

బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.

అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి [illegible]

మా "భువనేశ్వరి" గుళికలు (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, రుద్రవాతం, చప్పు, తిమ్మిరలను [illegible] గా కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్ మార్కుగల ఔషధముమాత్రమే వాడుము. [illegible] తెలుపుడు — యింతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు.

ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7/- లు. ప్యాకింగ్‌పోస్టేజి వేరు.

[illegible] "[illegible]" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య

[illegible] (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, [illegible] వీధి - నెల్లూరు.

★★ పంపా దర్శన్ ★★

(4 వ కొనసాగింపు)

పాతాళ దేవళము

భూమిని తొలచి, లోతున ఒక శివాలయము నిర్మింపబడినది. ఇందలి విచిత్రమేమన గర్భగుడియందు జలముండును. ఆ నీటిమధ్య శివలింగము ప్రతిష్ఠింపబడియున్నది. ఈ జలము భూగర్భమునుండి గర్భగుడిలోనికి పారి శివుని చుట్టును నిలచి, మరల అంతర్భాగమునందే వెలుపలికి పోవుచుండును. ఈ జలస్తంభనవిద్య పూర్వశాస్త్రజ్ఞులకు విదితమైనట్లు, నేటివారికి తెలియవలసిన సాహసము కాకేరదు.

ఆప్లావ ఘట్టములు

రాణులకు జలక్రీడార్థమై రెండు భవనములున్నవి. అందొకటి అష్టభుజాకారము. (octogonal) ఇందు చిన్నకోనేరుగలదు. ఇందెప్పుడును స్నానయోగ్యమైన నీరునిలిచి, పారుచుండును. స్నానమాచరించువారు మునిగి పోవుటకు వీలుకాకుండ జలము వెలుపలికి పోవుటకు సన్నని రాతికట్టడముల ద్వారా నిర్మింపబడినవి. చుట్టును వస్త్రాది అలంకారములు సమకూర్చుకొనుటకు భవనములున్నవి.

ఇట్లే చతుర్భుజాకారముగల మరొకటి కట్టబడియున్నది. ఇవన్నియు వింతదృశ్యములే.

ఈ హంపీ–విజయనగర ప్రాంతమందంతయు నీటివసతులకు పెద్ద బండలను తొలచి అందు కాళ్వల జేర్పరచి (Pipes) ఎత్తు పల్లముల గమనించి, నిర్మింపబడినవి. ఎట్లు నీరు పారుదలయగుచుండినదో ఈ నాటి శాస్త్రజ్ఞులకు అబోధనము విస్మయమే.

V

శ్రీకృష్ణదేవరాయలు గజపతుల నోడించి తిరిగివచ్చునప్పుడు నెల్లూరు మండలములోని ఉదయగిరియందు విడిదిచేసెను. అచ్చట శ్రీకృష్ణవిగ్రహము స్థాపించియున్న చిన్ని దేవళముండెను. ఆ విగ్రహమును హంపికి చేర్చి ఒక పెద్ద వైష్ణవాలయమును నిర్మించెను. ఆ దేవళము చిత్రశిల్పముల కాకరము. ఆ విగ్రహమిప్పుడు చెన్నపురి వస్తుప్రదర్శనశాల యందున్నది. ఈ దేవళ ప్రాంతముననే ఒకే పెద్ద రాతిని శిల్పించి ఉగ్రనరసింహస్వామి బింబమును చెక్కిరి. దానిని తురుష్కులు విరూపమొనర్చిరి. (చిత్రము 1.) ఇద్దరికే అవగింజ, సెనగగింజ పరిమాణ తారతమ్యమును సూచించు గణపతి విగ్రహములు పెద్దవి యున్నవి. శిల్పాచాతురికి ఆమోఘ తార్కల యుతము.

విఠ్ఠలాలయమందలి ఏకశిలారథము
(2 వ చిత్రము)

హజార రామదేవాలయము

హజార రామదేవాలయము వివిధ చిత్రముల కాదర్శమైన చిత్రశాల. ప్రహరీగోడలపై రాతియందు చతురంగ బలములు (రథములు వినా) శిల్పింపబడి యున్నవి. లోని దేవాలయ భిత్తికలపై వాల్మీకి రామాయణ కథాఘట్టములు 1000 చెక్కబడి యున్నవి. ఈ చిత్రకథనము శుద్ధశిలలపై ప్రతిబింబింప చేయుట కథన నైపుణ్య వైభవము. హజార మనగా వెయ్యి. సహస్ర చిత్రములుగల దేవాలయము. ఈ దేవళమునకు కొన్ని దినములు మాచి, రామాయణ శ్లోకములతో సమన్వయము చేసి కొని ఆనందింపవచ్చును.

కోదండరామస్వామి విగ్రహము

తుంగభద్రానది యొడ్డున కోదండరామస్వామి విగ్రహము సీతాలక్ష్మణ సమేతముగ పెద్ద రాతిలో తొలిచి (Intaglio) అర్థచిత్ర బింబములు నిర్మింపబడి యున్నవి. ఈ విగ్రహముల పాదముల క్రిందుగ ప్రాచీనకాలమున నీరుపారుచుండెను.

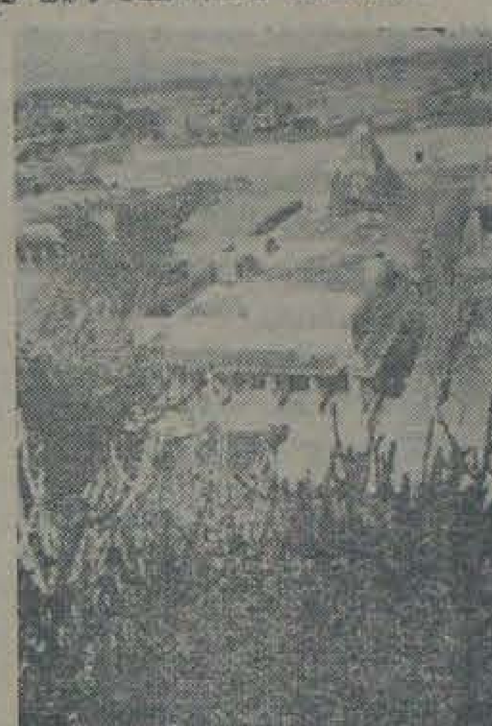

మాల్యవంత రఘునాథాలయం
(3 వ చిత్రము)

ఈ ప్రాంగణము చెంతనే పెద్దరాతితో ఎత్తైన ద్వారమువలె 30 అడుగుల ఎత్తున ఒక కట్టడము కలదు. పైనుండి తులామానమొకటి వ్రేలాడగట్టి ఒకవైపు రాజులవారు కూర్చుండి వారి తుల్యమగు ధనముల మరొకవైపునుంచి, తూచిన పరిమాణమగు ఆ ధనమును ఆశ్రితులకు, పండితులకు, పౌరజనులకు పంచి పెట్టుచుండెడివారట! ఈ తులాభారదృశ్యము అతి రమ్యమగునది. ఆనాటి రాజుల దానవీరమును చాటుచుండును.

ఇచ్చటి కొలది దూరముననే శ్రీ విఠ్ఠలస్వామివారి దేవళము కలదు. ఈ దేవాలయమొక విశిష్టమైన కళాఖండము. ఇందలి ప్రతి చోటును శిల్పచాతుర్య భూయిష్ఠమై యుండును. ప్రతి శిల్పమును చూచుచు కొన్ని మాసములు గడపవచ్చును. ఇచ్చటనే పెద్ద రాతిబండ సర్వలక్షణ సమన్వితమగు రథముగా నిర్మింపబడియున్నది. ఇందలి చక్రములు, వాటి చీలలు ఒకేరాతిలోనే తొల్పబడినవి. దీనిని చూచుటయే కళావైదగ్ధ్య ప్రపన్నత. శిల్పనైపుణ్యమే బింబాకారము వహించినట్లుండును. (2 వ చిత్రము.)

ఇందలి దేవాలయపు తొలి మండపమునకు విచిత్ర స్తంభములున్నవి. పొడగగు రాతిబండలను చెక్కి అందు సప్తస్వరములు అకేరాతిన చెక్కబడియున్నవి. వాటిని చిన్నపుల్లతో కొట్టినప్పుడు సప్తస్వరములు పలుకును. ఆ రాతిని మెలకువగ తుందముగ స్నిగ్ధముంచి ఒకే శిలయందు చెక్కుట విచిత్ర కళాసృష్టి.

ఇట్టి వింతలెన్నో ఈ దేవాయతనమున కలవు. శిల్ప వైపుణ్యమెంత మేరస్థానమున చెక్కినది అనుభవమునకు తెచ్చుకొనవచ్చును.

ఈ కోవెలను అతిసొంపుగా కట్టుటకు 20 సం. పైగా పట్టినది. ముగ్గురు రాజుల పరిపాలనలో శిల్పకార్యము కొనసాగినది. పూర్తియయి శ్రీరుక్మిణీసహిత విఠ్ఠలదేవుల కంకితము చేయుటకుముందే 1565 నాటి ఘోరయుద్ధమై ఆయతనమునకు పుట్టువులోనే శిథిలావస్థ సంప్రాప్తించినది.

ఏ రాజన్యుని వెలితినేమో, ఏ ప్రజాప్రముఖుని దుర్మార్గమో, ఏ దేవతాపరాధమో, ఒక్కుమ్మడిగ రౌద్రాకారము దాల్చి, ఆర్యసామ్రాజ్యమును మట్టిపాలు చేసినది! కాలమహిమనుగూర్చి భర్తృహరి:

శ్లో॥ "సా రమ్యా నగరీ మహాన్స నృపతి
సామన్త చక్రం చ తత్
పార్శ్వే తస్య చ సా విదగ్ధ
పరిషత్తాశ్చన్ద్రబిమ్బాననాః
ఉద్వృత్తస్స చ రాజపుత్ర
నివహస్తే వన్దినస్తాః కథా
సర్వం యస్య వశాదగాత్
స్మృతిపథం కాలాయ తస్మై నమః॥

తా॥ సొగసైన రాజధాని, మహోన్నతులైన రాజ సామంతులు, సదస్యులైయుండు విద్వత్సమాజము, చంద్రముఖులు, శౌర్యగర్వితులగు రాకొమరులు, వందిమాగధులు, ఓ కాలమా! నీ మహిమచే నిప్పుడు వాటి నన్నిటిని స్మరింపవలసి వచ్చినది."

VI

ముఖ్యమగు శివాలయము మొక్కటి, (చిత్రము 3.) దినమంతయు చూడ కుతూహలము పొడముచుండును. విజయనగరమునకు తూర్పు ప్రాంతమున మాల్యవంతము లేక ప్రస్రవణగిరియని చిన్నకొండ కలదు. అందుపై ప్రాచీనమైన పెద్ద రాతిబండ కలదు — 60 అడుగుల ఎత్తు కలది. అందలి మధ్యభాగమున శ్రీరామచంద్రుడు ధ్యానమగ్నుడై యున్నట్లుండును. విగ్రహము ఆ పెనుశిలను తొలచి (Intaglio) అందు అర్ధచిత్రముగ (Relief) చెక్కబడినది. శ్రీరాముడు కూర్చుండి పద్మాసనుడై, కనులు తెరచి, నాసికాగ్రముపై దృష్టి నిల్పినట్లుండును. ఈ రూపులు వీక్షించు

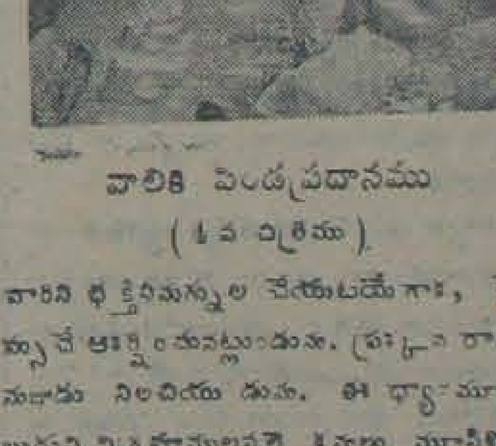

వాలికి పిండప్రదానము
(4 వ చిత్రము)

వారిని భక్తిమగ్నుల చేయుటయేగాక, తేజస్సుచే ఆకర్షించునట్లుండును. ప్రక్కన రామానుజుడు నిలచియుండును. ఈ ధ్యానమూర్తి యుద్ధుని విగ్రహములవలె కనులు మూసికొని లేదు. ఈ విగ్రహమునకు కన్నులు తెరచియుండుటచే ముఖసౌందర్య సౌభాగ్యముగ చూడవచ్చును.

ఈ రాతిపై గర్భగుడి గోపురము నను, చుట్టును ప్రాకారమును, ముందు ప్రాంగణములను కట్టిన రాజులు కట్టియున్నారు. ఈ విగ్రహమునకును వెంబడి విరాట ప్రదేశము నకును సుమారు 60 అడుగులపైగా దూరముండును. ప్రాంగణపు తలుపులు తెరువగనే

విరూపాక్ష గోపురము
(5 వ చిత్రము)

దూరమున ప్రవహించు తుంగభద్రాతీరమున కద్దానిమీదుగు మూర్తిపై పగలంతయు పడు ధ్యాన సమానముగ వెలుగు ప్రత్యక్షించును (Focus) ఈ వింత చూచితీరవలసినది. ఈ చిత్ర సంఘటనము నేటి శాస్త్రజ్ఞుల యూహల కతీతమైనది. ఈ విగ్రహ నిర్మాణ మూలభావము (Motif) కిష్కింధకాండ యందలి భాగము, (27, 28 సర్గలు).

పిండ ప్రదానము

ఈ రఘునాథ దేవళము వెనుకనే అంగదుడు వాలికి పిండప్రదానము చేసిన ప్రదేశము కలదు. అందు రెండు బారులుగ రాతియందు పిండములు చెక్కబడియున్నవి. ప్రతిపిండము క్రిందను వృషభ బింబమున్నది. రెండు వరుసల మధ్య, కొండ పెల్లుబుకు పారు చిన్నిపాయ కలదు. (4 వ చిత్రము.)

VII

నేటికిని హంపి గ్రామమున ఆనేకులకు లాది జనులు తీర్థయాత్రకై విచ్చేసి తుంగభద్రయందు స్నానమాడి చెంతనున్న విరూపాక్ష దేవళమునకు పోదురు.

"విరూపాక్షు" అను పేరున ఫాలము నందు (నేని) కన్నులు కలవాడని. ముక్కంటియైన శివుడే ఇచ్చట ప్రతిష్ఠింపబడెను. ఈ దేవుడు తన వీక్షణముచే మన్మథుని రూపుమాపి, విరూపిగా (రూపము లేనివానిగా) నొనర్చెను. కనుకనే తత్త్వపరిణామవర్ధనులకు కర్మఫలితముగ ప్రాప్తించిన రూపసాధనములు గలవేవుడు, వాటిని అస్తము చేసికొనినగాని మోక్షప్రాప్తి రాకేరదు. ఇచ్చట విరూపాక్ష ప్రతిష్ఠ ఈ పరమసత్యమును విశదీకరించును.

ఈ కోవెల తూర్పు గోపురము 10 అంతస్థులు కలది. ఈ గోపురము ముందు 200 అడుగుల వెడల్పుగల వీధియు, ఇరువైపుల రెండంతస్థులుగల మండపముల వరుసలును గలవు. (చిత్రము 5.)

హంపీ–విజయనగర ప్రాంతములు ఈనాటికివి దర్శనీయములు. హోసపేట (Hospet) నుండి 5, 6 మైళ్ళలో కమలాపురమను గ్రామమున్నది. ఇచ్చటికి ఈ శిథిలప్రాకార భవనములు 2, 3 ఫర్లాంగులలోనుండును. బస్సులు హోసపేటనుండి, కమలాపురము, హంపీని యున్నవి.

ఈ నాడు మైసూరురాష్ట్ర పాలితమయ్యును ఈ ప్రదేశము చరిత్రకాలమున ఆంధ్రకన్నడ రాజ్యాధిపతులచే పరిపాలింపబడినది. చూడదగిన చిత్రదర్శనములు పెక్కులున్నవి.

ఇతిశమ్.

WANTED

B. A.,'s and B. Sc.,'s to work as tutors and teachers.

Apply to:- THE PRINCIPAL
Sri Vani Tutorial College,
Achari St., Nellore.

పిఠాపురం శాస్త్రి గారి
తేలుమందు (రిజిష్టర్డు)
15 నిమిషములలో గుణము.
24 బిళ్ళల సీసా రూ. 1-50. ఖర్చులు వేరు.
తేలుమందు డిపో - తణుకు
పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా.

ఏలూరు అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 40 of 58. E. P. 359 of 58.

శ్రీ రాజా కమదన వెంకటనరసింహ రామచంద్రరావుగారు వగైరా —వాదులు.
కొల్లా ప్రగడ రామమూర్తిశర్మ —ప్రతివాది.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా చింతలపూడి సబు డి॥ లో చేరిన బొర్రంపాలెం గ్రామములోని ప్రతివాది తాలూకు ఆస్తివివరము:-

(1) శాశ్వతంబు దశలపుచాటా యు 10-37½ సెంట్లు పల్లంకు హద్దులు:- [తూ] పత్రం కాల్వ [ద] చాట్రాయి వెంకటమహాలక్ష్మి ప్రసాదరావుగారిభూమి కొంతవరకున్ను. తనుమర్తి పాపయ్యవగైరాలభూమి కొంతవరకున్ను [ప] కాల్వ [ఉ] మరింకంటి అప్పలనరసింహాచార్యులుగారిభూమి కొంతవరకున్ను, శ్రీ రాజా కమదన వెంకట్రామ గోపాలజగన్నాధకోదండరావుగారి భూమి కొంతవరకున్ను (యీ పంపులోనిది.)

(2) డిటో జిల్లా డిటో సబు డి॥ లో చేరిన పల్లంకట్ల గ్రామంలోని ఆస్తివివరం:- యర్రగుంటలుము యు 37-33⅜ సెంట్లు పల్లంకు హద్దులు:- [తూ] శ్రీ రాజా కమదన వెంకట్రామ గోపాలజగన్నాధకోదండరావుగారి యర్రగుంట బురుంలోని భూమి [ద] పుంత [ప] శ్రీ రాజా కమదన పార్థసారధిరావుగారి వద్దనుంచి సుందరశివశర్మగారు కొన్నభూమి కొంతవరకున్ను (Ch. V. M. K.) లోగ రాజాగారిభూమి కొంతవరకున్ను [ఉ] కట్టా లేని భూమి. యీ రెండు అయిటములు పై కోర్టువారిఎదుట 3-8-59 తేదిన బహిరంగముగా యీలము వేయబడును. లావాదేవీలు ఏమిన్నీ లేవు. సర్కారుపాట 1-వ అయిటము రూ. 2000-0-0 లు. 2-వ అయిటము రూ. 6000-0-0 లు.

—సూరంపూడి నరసింహారావు,
వాదుల అడ్వొకేటు.

నూజవీడు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 23 of 58. E. P. 196 of 58.

సూరిపరెడ్డి రామయ్య —వాది.
యండూరు కుమారస్వామి —ప్రతివాది.

యీ డిక్రీ బాకీక్రింద యీ దిగువ నుదహరించిన ఆస్తిని పై చెప్పబడిన కోర్టువారివలన 13-8-59 తేది పగలు 10 గం॥ లకు యీలము వేయబడును.

—: షెడ్యూలు :—

కృష్ణా డి॥ నూజవీడు సబు రిజిష్టరు ఢిల్లాకా అగిరిపల్లి గ్రామములోని యిల్లు. నివేశనస్థలముకు హద్దులు:- [తూ] పారేపల్లి బుచ్చయ్య, యండూరు కృష్ణమూర్తిగార్ల దొడ్డి [ద] రాజవీధి [ద] పారేపల్లి బుచ్చయ్య యిల్లు [ఉ] యండూరు శ్రీరాములు. యండూరు కృష్ణమూర్తి వగైరాల జాయింటు పరదుదొడ్డి. యీ హద్దుల మధ్యస్థమైన షుమారు 200 గజముల స్థలమున్నూ, యిందులోని డాబా యిన్నూ రూ. 6000/- లు. అన్యాక్రాంతములు లేవు.

—సూరి కృష్ణమూర్తి - వాదివకీలు.

జమీందార్ రైతు చందా

1 సంవత్సరమునకు	రూ. 10-0-0
6 నెలలకు	5-0-0
విడి ప్రతి	0-3-0

రాజుపాళెంలో -

★ హరిజన కాలనీకి శంఖుస్థాపన
★ సహకార సంఘానికి ప్రారంభోత్సవం

మునిసిపాలిటీ డ్రైనేజీస్కీము, జిల్లా పంచాయతీ పరిషత్తు గా ఒకరోజు ముందు నెల్లూరు చేరిన మంత్రి శ్రీ సంజీవయ్యగారు విశ్రాంతిగా వుండకుండా లాని కావాలని, శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి స్వగ్రామం రాజుపాళెంలో, రెండు ముఖ్యమైన చక్కని కార్యక్రమాలు ఏర్పాటుచేయబడినవి.

ఒకటి రాజుపాళెం హరిజనులకు చిన్న భవనాల నిర్మాణ కార్యక్రమానికి శంఖుస్థాపన. రెండవది—జిల్లాలో యిరవై రెండవది, చివరిది అయిన విశాల సహకార పరపతి సంఘానికి ప్రారంభోత్సవం.

మొదటిదానికి పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారి పిలుపు; రెండవదానికి శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డిగారి ఆహ్వానం; వీరిద్దరిపైన రాజుపాళెం పాదుని వహోదాలో శ్రీ ఆనం చెంచుసుబ్బారెడ్డిగారి పుత్రానావూరితమైన కర్యాలు. ఇవి రెండూగాక రాత్రి మామ అల్లుళ్ళ (ఇందుకూరుపేట సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ దువ్వూరు బలరామరెడ్డి; భక్తవత్సలరెడ్డి) భోజనం. అధికార ముఖ్యులు, అనధికార ప్రముఖులు రాత్రివరకు రాజుపాళాన్ని వదలలేదు.

హరిజన కాలనీ

ఊరిముందు వుండు హరిజనవాడలో కాలనీ నిర్మాణానికి స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖామాత్యులు, హరిజనులు అయిన శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్యగారు పునాదిరాయి వేశారు. ఈ కాలనీలో ప్రస్తుతం 13 ఇండ్లు నిర్మిస్తారు. ఒక్కొక్క యింటికి 1000 రూపాయలు ఖర్చవుతుంది. ఇందులో 250 రూపాయలు విరాళంగా, 500 రూపాయలు వడ్డీలేని అప్పుగా ప్రభుత్వం యిస్తుంది. ఇంకొక 250, ఏరూపంలోనైనా యిది తీసుకునేవారు భరించవలసివుంటుంది. అసలు యీ హరిజనవాడలోని 70 యిండ్లు క్రమంగా భవనాలైపోతవి. ఈ స్కీముకు మొత్తం రూ 97,500లు అవుతుంది. ఇదంతా ఇందుకూరుపేట పంచాయతీ సమితి ఆధ్వర్యాన జరుగుతుంది.

పునాదిరాయి వేయుడానికిముందు సభ జరిగింది. అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఈ ఇండ్లనిర్మాణం పూర్తి అయ్యేవరకు తాను యిచ్చటనుండి కదలనని హరిజనులకు హామీయిచ్చారు. హరిజనవాడకు తూర్పుగా వున్న స్మశానాన్ని వేరొకచోటుకు మార్చుటలో సహాయపడవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరారు.

జిల్లా ప్రణాళికాధికారి శ్రీ పి. మల్లికార్జునంగారు యీ గృహనిర్మాణపథక ప్రాముఖ్యత, ప్రణాళికలు, ప్రభుత్వ ధ్యేయం మున్నగు విషయాలనుగూర్చి అనర్గళంగా ఉపన్యసించారు.

తర్వాత మంత్రిగారు హృద్యగద్యయుతంగా అనువుగా మాట్లాడారు. క్రొత్తయిండ్లను శుభ్రంగా శుచిగా వుంచుకోవలసిందిగా సలహాయిచ్చారు. యింటి పెరటిలో బెండకాయచెట్లు, కూరగాయలచెట్లు వేసుకొని, తీర్చవలసిన ఋణాన్ని వాటిద్వారా సంపాదించవలసిందిగా సూచించారు. ప్రతి హరిజన బిడ్డను పాఠశాలకు పంపవలసిందిగా కోరుతూ, అలా పంపకుండడం వారి గొంతుకులమడమే నని సంజీవయ్యగారు ఉద్బోధించారు. ఈ నూతన గృహాలలో హరిజనులు సుఖశాంతులతో వర్ధిల్లాలని ఆశీర్వదించారు.

విశాల పరపతిసంఘం

విశాల సహకార పరపతిసంఘ ప్రారంభోత్సవం శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి సౌధంలో జరిగింది. హరిజనవాడ కార్యక్రమానంతరం యీ స్థలానికి చేరేలోగా లిప్పు తడిసిన అహూతులకు కాఫీ సేవిరు, ఫలహారాలు వడ్డించారు.

ఈ చిన్నసభకు సహకారోద్యమంలో యిరవైనాలుగు గంటలూ మునిగితేలే, నెల్లూరు సెంట్రల్ బ్యాంకు ఇన్‌చార్జి అధ్యక్షులు శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించారు. ఈ సంఘస్థాపనతో శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారికికూడా చిన్న సంస్థల సాధకబాధకాలు తెలిసే అవకాశం కలుగుతుందని సంతోషమన్నారు శ్రీ కోదండరామరెడ్డి.

దక్షిణ సర్కిల్ సహకార సంఘాల డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు శ్రీ పట్నాయక్ గారు, ఆసందర్భపు ఆవసరపు, సహకార వ్యవసాయ వివరణతో ఒక వార్షిక ఉపన్యాసాన్ని చదివి వినిపించారు.

మంత్రి శ్రీ సంజీవయ్యగారు మాట్లాడుతూ, సహకారోద్యమం పుట్టి యిన్ని దశాబ్దాలు దాటినా, పల్లెటూరిరైతు యింకనూ ధనస్వాముల దయాదాక్షిణ్యాలమీద ఆధారపడవలసి వుండడం శోచనీయమన్నారు. సహకారోద్యమంలో ముందడుగువేసిన మూడు రాష్ట్రాలలో ఒకటైన ఆంధ్రలో నూటికి 6 వంతులు మాత్రమే సహకారసంఘాలు బుణ సౌకర్యం కల్గిస్తున్నవన్నారు. సేవాసహకార సంఘాల విషయం ప్రస్తావించి, యివి జనసేవా క్రొత్తగాదని, మన బహుళార్థ సాధక సంఘాలే (మల్టీపర్పస్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీస్) యీ క్రొత్తపేరుతో పిలువబడుతున్నవని శ్రీ సంజీవయ్యగారు చెప్పారు. సహకార వ్యవసాయంలో నిర్బంధమేమీ వుండబోదని, కొందరుచేసే కల్లబొల్లి ప్రచారాలను నమ్మవద్దని మంత్రిగారు వుద్ఘాటించారు.

తర్వాత, సొసైటీ ప్రెసిడెంటు, తన కుమారుడు శ్రీ భక్తవత్సలరెడ్డి లనులు వందన సమర్పణం చేస్తూ, శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు, సహకార సంఘాల విషయం ప్రస్తావించి, యీ సంస్థలలో కాగితాలమీద సర్దుబాట్లు (పేపర్ ట్రాన్సాక్షన్) పనికిరాదని, స్వరాజ్యానంతరం అట్లా చేయడం దేశానికి ద్రోహం చేయడంగా తాను భావిస్తున్నానని అన్నారు. సహకారోద్యమం పార్టీలకు నిలయమౌతున్నదని, గ్రామాలలో ఒక్కొక్క పార్టీకి ఒక్కొక సహకారసంస్థ వెలుస్తున్నదని, ఆ సంస్థ తన పార్టీవారికి మాత్రమే సహాయ పడుతుందని, వీటిలో పార్టీలుండగూడదని శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు వెలిబుచ్చారు. "మేము సహకార నిరాకరణ వాతావరణంలో పెరిగాము. స్వరాజ్యానంతరం సహకారతత్వాన్ని అలవరచుకోడం చాలా కష్టంగావుంది" అన్నారు వ్యంగ్యంగా శ్రీ సుబ్బారెడ్డి. విశాలసహకార పరపతి సంఘనిర్వహణలో వ్యక్తిద్వేషాలు పెట్టుకోవద్దని, వ్యతిరేకులను అనుకూలురను సమానదృష్టితో చూడవలసిందని తన కుమారుడు శ్రీ భక్తవత్సలరెడ్డికి శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు హితవుచెప్పారు.

సభానంతరం మంత్రి ప్రభృతి పెద్దలు సుబ్బారెడ్డిగారి సౌధోపరి భాగంలో మేఘావృతమైన ఆకాశం క్రింద శీతలవాయువులను పీలుస్తూ, తూరి చినుకులకు తడుస్తూ, కొంతసేపు కాలంగడిపారు. మంత్రిగారి గౌరవార్థం రాత్రి విందు జరిగింది.

—మా. వి.

★ డ్రైనేజీస్కీము ★

(5వ పేజీ తరువాత)

స్కీము వివరాలు

ప్రస్తుతం రూపొందించబడిన నెల్లూరు భూగర్భ మురుగునీటి పథకం, ఒకలక్షా 80 వేల జనాభాకు సరిపడగల విధంగా, 76 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో నిర్మించబడుతున్నది. ఈ పథకం రెండుదశలుగా విభజింపబడివుంది. మొదటిదశలో, కపాడిపాళెం, సంతపేట, నారాయణరావుపేట, సుబేదారుపేట, బజారుకొట్టు మధ్యప్రాంతాలు, రైల్వేలైను—పడ్వేకల్లి కాల్వ మధ్యప్రాంతము చేరియున్నవి. ప్రథమదశ వ్యయం అంచనా. రూ. 45 లక్షల 6 వేలు. రెండవదశలో మిగతా ప్రాంతాలు చేరివున్నవి. నెల్లూరుపట్టణంలో జూదాపు 47½ మైళ్లు పొడవున భూగర్భంలో మురికినీర్ల కాలువలు త్రవ్వుతారు. ఈ పథక నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం గ్రాంటుగాని అప్పుగానియివ్వరు. ద్వితీయ ప్రణాళికలో దీనికి ప్రభుత్వ సహాయం లభించే అవకాశంగలదు.

శ్రీ సంజీవయ్య

సభాధ్యక్షులైన స్థానిక శాఖామాత్యులు శ్రీ సంజీవయ్యగారు ప్రసంగిస్తూ, నెల్లూరులో బోదకాలువ్యాధి వ్యాపించివున్నట్లు వింటున్నామనీ, అందువల్ల రోగులబాధ లేకుండేందుకు డ్రెయినేజీ స్కీము తోడ్పడుతుందని చెప్పారు. ఇది ప్రణాళికలో చేరకపోయినా, ద్వితీయ ప్రణాళికలో చేర్పించేందుకు కృషి చేస్తామని హామీయిస్తూ, యీ కృషి జయప్రదం కాగలదని శ్రీ సంజీవయ్యగారు ఆశాభావం ప్రకటించారు. మంచినీటి సరఫరా పథకమును, డ్రెయినేజీ స్కీమును సాధించడం వల్ల, శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి పేరు చిరస్థాయిగా వుండగలదని భావిస్తున్నాననీ, అందుకు నెల్లూరు ప్రజలు శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారికి కృతజ్ఞులై వుండగలరని ఆశిస్తున్నానని చెప్తూ, యీ పథకముల అమలులో మున్సిపాలిటీకి ప్రజలు సహాయపడాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

ప్రారంభోపన్యాసం

మునిసిపల్ వాటర్ వర్క్సు ఆవరణం ముఖద్వారములో డ్రెయినేజీ పథకం సూచిస్తూ పాతినరాతిని ఆవిష్కరించి భూగర్భ మురుగునీటి స్కీముకు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం గావించారు. ఆంధ్రదేశంలో అనేక ముఖ్యపట్టణాలు డ్రెయినేజీ వసతిని కోరుతున్నప్పటికీ ముందుజాగ్రత్త పడడంవల్లనే, నెల్లూరు ప్రజలు ఈ స్కీమును సాధించుకోగలిగారని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు. నీటివసతులు, రహదారులు, ఆస్పత్రులు, కాలేజీలకు తర్వాతనే యీలాంటి స్కీములకు ప్రాధాన్యమిస్తున్నప్పటికీ, శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి 'బుకాయించో, దబాయించో' యిన్ని కార్యాలను సాధించుకున్నారుగాని లేకపోతే వీటికి ప్రాధాన్యమివ్వవలసింది కాదన్నారు. శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు మున్సిపాలిటీకి చేసినసేవ అందరికీ తెలిసిన విషయమేనని చెప్తూ పట్టుదలతో ఈ కార్యాన్ని సాధించినందుకు, ముఖ్యమంత్రి, శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారిని అభినందించారు. ఈ కార్యక్రమం జయప్రదంగా కొనసాగాలని దేవుని ప్రార్థిస్తున్నానన్నారు.

కౌన్సిలర్ శ్రీ తేరూరు వెంకటప్పయ్యగారు మంత్రులకు సదస్యులకు హృదయపూర్వక 'వందనములు' అర్పించారు.

ముఖ్యమంత్రి, స్థానిక స్వపరిపాలనమంత్రి మంచినీటి సరఫరా పథకం క్రింద నిర్మాణం జరుగుతున్న రావుల త్రివ్వకమును సందర్శించారు. ఇంజనీర్లు శ్రీ రొద్దం సుబ్బారెడ్డిగారు దేవరలు త్రాగే బ్రాహ్మణమయంతో ముఖ్య మంత్రి సేవచేస్తారు.

—మా. వి.

ఎస్టేటు పదనిర్వచనక్రిందకు అన్ని ఇనాములను తేవలెను

—o—

నెల్లూరులో ఇనాంరైతుల మహాసభ: ముఖ్యమంత్రివద్దకు రాయబారం

జిల్లా ఇనాం రైతుల సమావేశము యీ నెల 4 తేది జమీన్ రైతు కార్యాలయంలో శాసన సభ్యులు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. సభను పార్లమెంటుసభ్యులు శ్రీ బెజవాడ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు ప్రారంభించారు. సభకు వివిధ ప్రాంతాలనుండి చాల మంది యినాం రైతులు విచ్చేసిరి.

సదస్యుల వాహ్వానిస్తూ జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ చేబ్రోలు రామిరెడ్డిగారు యిప్పటివరకువచ్చిన శాసనాలను వివరించి, వాటిలో వున్న కొద్దిపాటి లోట్ల వల్ల ఇనాం రైతులు ఏవిధంగా బాధలకు లోనగుచున్నది వివరించి "ఎస్టేటు పదనిర్వచనం క్రిందకు అన్నిరకాల యినాములు వచ్చునట్లు శాసనానికి సవరణ చేస్తూ రాష్ట్రంలోని అన్నిరకాల యినాము గ్రామాలలిస్టును అనుబంధముగా ప్రకటించాలని కోరిరి.

శాసనసభ్యులు శ్రీ బస్సావరెడ్డి శంకరయ్య గారు ప్రసంగించుచూ ఇనాములకు సంబంధించిన ఒక బిల్లు సెలక్టుకమిటీ పరిశీలనలో వున్నదనియూ, అన్ని పార్టీలవారు యేకమై కృషిచేసితే ఇనాం రైతుల కనుకూలం జరుగునని తెల్పిరి.

ప్రారంభోపన్యాసమిస్తూ పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు "కొద్దిపాటి భూములుకలిగి సేద్యంచేసుకొని జీవించు యినాం రైతుల యిబ్బందుల తీర్చుటకు యిప్పటికి ఆలస్యంచేయుట ప్రభుత్వానికి తగదనియూ, పెద్దవారి ఆస్తులను తగ్గించి చిన్నవారిని చేయాలనే ప్రభుత్వం, యిలాంటి నిరుపేద చిన్న రైతుల ఆదుకోకపోవుట అన్యాయమన్నారు.

తర్వాత జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ గిద్దలూరు శంకరయ్యగారు చెల్లాయపాళెం శ్రోత్రియం గ్రామచరిత్రను వివరించి, ఆ చిన్న శ్రోత్రియం రైతులు ఏవిధంగా సుప్రీముకోర్టు వరకు లాగబడినది తెల్పిరి.

జమీన్‌దారీ, ఇనాందారీ వుద్యమ పితామహుడగు కీర్తిశేషులైన శ్రీ నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు గారి మృతికి సంతాపము తెలియజేస్తూ తీర్మానించిరి.

ముఖ్యమంత్రి వద్దకు రాయబారం

శాసనసభ్యులు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి నాయకత్వాన నెల్లూరుజిల్లా యినాంరైతుల సంఘం ముఖ్యమంత్రివద్దకు రాయబారంవెళ్లి, మద్రాసు ఎస్టేట్‌ల్యాండు చట్టం (1908) సెక్షన్ 3 (2) (డి) కు, 1948 సం॥ XXVI మద్రాసు చట్టము 55 సెక్షన్‌ను సవరించాలనియు, ఆసవరణలో సెక్షన్ 3 (2)(డి) క్లాజు (i) లో "ఏ యినాం గ్రామం" అను పదముల తర్వాత "గట్టిభాగం" అని చేర్చాలనీ; అదే సెక్షన్‌లో క్లాజు (ii) లో "ఏసివారుకేకంద్రిగ" అను పదములవెంట "ఒక యినాం గ్రామంలో" అను పదములను తొలగించాలనీ; "తద్విరుద్ధంగా నిరూపణ అయితేతప్ప, ప్రతి యినాంగ్రామమును ఎస్టేటుగానే భావింపబడవలెను" అని అదేసెక్షన్‌లో చేర్చాలనీ; అదే సెక్షనులో తదితర అవసర సవరణలు చేయాలనీ; 1948 చట్టములోని 55 సెక్షన్‌లో 1355, 1356 ఫసలీలకు బదులు 1366, 1367 ఫసలీలుగా మార్చాలని కోరుతూ, విజ్ఞాపన పత్రం సమర్పించారు. ఈ రాయబారంలో అడ్వొకేట్ శ్రీ సి. వి. రమణారెడ్డి, సంఘ కార్యదర్శులు శ్రీ గిద్దలూరు శంకరయ్య, శ్రీ చెరుకూరు రామిరెడ్డి, కోశాధిపతి శ్రీ జి. వీరయ్య శ్రీ కే. నారయ్య పాల్గొన్నారు. చెల్లాయపాళెం రైతుల కష్టాలనుకూడ ముఖ్యమంత్రికి వివరించారు.

—సి. వి.

—

****

గూడూరు వార్తలు

‡‡‡ మా విలేకరి ‡‡‡

****

హైస్కూలు, హెడ్మాస్టరు

మనజిల్లాలో నెల్లూరు తర్వాత గూడూరు రెండవ ముఖ్యపట్టణంగా విరాజిల్లుతున్నది. విద్యావిషయకంగాకూడ యిటీవల గూడూరు పురోగమిస్తున్నది. మాజీ హెడ్మాస్టరుకృషి, పౌరుల సహకార ఫలితంగా బోర్డు హైస్కూలు విద్యార్థులసంఖ్య గత సంవత్సరం వెయ్యిమందికిపైగా మించింది. ఇందుకు తగినట్లుగా హైస్కూలు భవనాల విస్తరణ జరుగలేదు. స్థలాభావం పెద్దసమస్యగానే వుంది.

హైస్కూలు విద్యాభివృద్ధికి, కొన్ని సంవత్సరాలపాటు హెడ్మాస్టరుగాయుంటూ ఈ సంవత్సరం పదవీవిరమణచేసిన శ్రీ యజ్ఞనారాయణయ్యగారే ననవలయును. వీరి విద్యాబోధనలో నైపుణ్యమును, విద్యార్థులపై మిక్కిలి శ్రద్ధను ప్రదర్శిస్తుండేవారు. వీరు హెడ్మాస్టరు పదవిని మరొక ఏడాది పొడిగిస్తారని అందరూ ఆశించారుకాని, యిటీవల వారి పరిపాలనలోని లోపం ఫలితంగా, అది నెరవేరలేదు. వీరిస్థానే శ్రీ కూరం శంకరయ్యగారు గూడూరు హెడ్మాస్టరుగా నియమింపబడ్డారు.

స్కూల్‌ఫైనల్ ఫలితాలు

గూడూరు బోర్డుహైస్కూలునుండి పరీక్షకు హాజరైన 164 మందిలో 47 మంది, నాటికి 28 రామాపాలెస్కూల, స్కూల్‌ఫైనల్ పరీక్షలో వుత్తీర్ణులయ్యారు. ఇంత తక్కువ శాతం ఫలితానికి కారణం విద్యాశాఖవారే కారణంగాని, విద్యార్థులుకారని గట్టిగా చెప్పవచ్చును. పరీక్షకు కూర్చొన్న ఇంజనీరింగ్‌కోర్సు విద్యార్థులు 25 మందిలో ఏ యిద్దరో మినహా అందరూ ప్యాసయ్యారు. ఏ పాంకే తిక విద్యాబోధకుడు వరుసగావుండి శిక్షణ యిచ్చినందువలనే, సైవిధంగా జరిగింది. ఆ యిద్దరు మాస్టరుకూడా ప్రైవేటుగా తర్ఫీదయినందువల్లనే ప్యాసు కాగలిగారట.

చోరీ నేరాలు

ఈమధ్య గూడూరులో పలుచోట్ల పెరడులలో యిత్తడి రాగి పాత్రల అపహరణ జరిగింది. సబ్‌ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ రమణయ్య దర్యాప్తుచేసి షేక్ రిజాగీసాను అరెస్టుచేసి, అతనివద్దనుండి 6 కేసులకు సంబంధించిన వస్తువులను స్వాధీనపరచుకొన్నారు. ఇంకనూ విచారణ సాగుచున్నది.

వాకాడులో పోలీస్ ఔట్‌పోస్టు

గూడూరుతాలూకా కోట పోలీసుస్టేషన్ యిలాకా వాకాడుగ్రామంలో యీ నెల 1 తేదినుండి ఒక పోలీసు ఔట్‌పోస్టును నెలకొల్పారు. ఈ క్రొత్త ఏర్పాటువల్ల, ప్రొహిబిషన్ విషయంలో మామూలు సించక పోయినా, రక్షణ విషయంలో చుట్టుప్రక్క గ్రామాలవారికి కొంత సౌకర్యంగానే వుంటుంది.

సిరామిక్ కార్మికసంఘం

గూడూరు ప్రభుత్వ సిరామిక్ వర్కర్స్ యూనియన్ కార్యవర్గం గత నెల 25 తేది శ్రీ వాకాటి రమణారెడ్డి అధ్యక్షతన సమావేశమై, ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్, ఆంధ్రప్రభ పత్రికావారలు, యజమానుల రామనాథ్ గోయెంకా చర్యలకు వ్యతిరేకంగా సాగిస్తున్న పోరాటం పట్ల సానుభూతిని తెలియజేస్తూ, మద్రాసు ఆంధ్రప్రభుత్వాలు వెంటనే జోక్యం కలిగించుకొని, కార్మికులకు న్యాయంకలుగజేయాలని తీర్మానిస్తూ కోరారు. యూనియన్ కార్యకలాపములు, నిర్వహించవలసినదిగా శ్రీ నూరిశెట్టి కృష్ణయ్యగారిని కోరుతూ తీర్మానించారు.

—

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

జూలై 7 తేదీ మొదలు ఆగష్టు 4 తేదివరకు ఆషాఢమాసము.

యీ మాసస్థితి

నక్షత్రఘడియలకంటె అమావాస్యతిథి ఘడియలు అధికముగనున్నవి. ధరలు తగ్గునని శాస్త్రసమ్మతము – 5 మంగళవారములు వచ్చినవి. దేశీయులకు అనేక రకములైన ఉపద్రవములు సంభవింపగలవు – అల్పముగ వర్షించును.

పునర్వసుకార్తె

జూలై 6 తేదీ పగలు గం 2–13 నిమిషములు మొదలు 20 తేదీ పగలు గం 3–4 నిమిషముల వరకు పునర్వసుకార్తె.

జూలై తిథులు

11 శని	పంచమి	ఉ	6–46 గం. వ.
		తె	5–36 గం. వ.
12 ఆది	షష్ఠమి	రా	3–50 గం. వ.
13 సోమ	అష్టమి	రా	1–42 గం. వ.
14 మంగళ	నవమి	రా	11–19 గం. వ.
15 బుధ	దశమి	రా	8–45 గం. వ.
16 గురు	ఏకాదశి	సా	6– 6 గం. వ.
17 శుక్ర	ద్వాదశి	మ	3–23 గం. వ.

—

హెచ్చరిక నోటీసు

ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియజేయునది యేమనగా:- నా తాలూకు తూర్పుగూడూరు మశీదువీధిలో వుండు 107 అంకణముల ఖాళీ జాగాను, అందులో వుండు పూరిల్లు నెం 7/99 గల దానిని గూడూరు తా॥ చిల్లకూరు మజరా అత్తివల్లివారికండ్రిగ పట్టా నెంబరు య 5–76 సెంట్లు మాగాణిభూమినిన్నీ నా పెద్దతల్లి ఆరంభాకం పకీరాబీబి అమ్మకమునకు ప్రయత్నించుచున్నది. సదరు ఆస్తులు నావియైనందున సదరు పకీరాబీబికి వాటిని అమ్ముటకుగాని - యితరకౌల్లు పెట్టుటకుగాని ఆమెకు హక్కులేదు. సదరు ఆస్తివిషయమై ఆమె ఏమైనా పత్రములు వ్రాసిన యెడల చెల్లవు. యీ విషయమై నేను సదరు పకీరాబీబికి లాయరు నోటీసుకూడా యిప్పించియున్నాను.

—మహమ్మద్ ఖాశిం (వురఫ్) రహిమాన్,
తూర్పు గూడూరు.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 107 of 55. E. P. 252 of 58.

సవరపు చినవెంకటయ్య (died)–వారసులు - సవరపు వెంకటసుబ్బయ్య వగైరాలు

—డిక్రీహోల్డర్లు.

పొర్లు వెంకటయ్య వగైరాలు

—జడ్జిమెంటు డెటార్లు.

ఈ నెంబరు డిక్రీమొత్తము ఖర్చులు రాబట్టుకొనుటకుగాను ప్రతివాదుల తా॥ ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తులను 13–7–59 తేదిన పగలు 11 గంటలు మొదలు, సా॥ 5 గంటలు లోగా పై కోర్టువద్ద బహిరంగముగా యేలము వేయబడును.

—: షెడ్యూలు :—

నెల్లూరుజిల్లా, వెంకటగిరి తా॥ తిమ్మాజీపాళెం గ్రామములో ప్రతివాదులకు స్వాధీనానుభవం గల మాగాణి భూముల వివరం:-

పట్టా నెం. 33 రు.

సర్వే నెంబరు :	విస్తీర్ణము :
44/18	య 0—16 ట్లు.
39/ 3	య 0—35 ట్లు.
53/16	య 0—31 ట్లు.
36/ 3	య 0—05 ట్లు.
29/ 1	య 0—08 ట్లు.
29/12	య 0—09 ట్లు.
40/ 8	య 0—14 ట్లు.
151/ 1	య 0—50 ట్లు.
27/ 1	య 0—17 ట్లు.
36/10	య 0—37 ట్లు.
13/10	య 0—42 ట్లు.
24/ 7	య 0—05 ట్లు.
24/18	య 0—10 ట్లు.
23/13	య 0—25 ట్లు.
44/17	య 0—13 ట్లు.
493	య 1—09 ట్లు.
కుల్లు:-	య 4—26 ట్లు.

—సర్కారుపాట రూ. 6000/- లు.

— డి. వి. రమణయ్య,
డిక్రీహోల్డర్ల అడ్వకేటు.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

భయపడపనిలేదు

★

డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట – నెల్లూరు.

సంతృప్తిని సౌందర్యాన్ని రెంటినీ ఇవ్వగలరు

గుండాల
వెంకట సుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
నగల వర్తకులు
చిన్నబజారు— నెల్లూరు

తుపాకి కాల్పులు, లాఠీచార్జీలు ఉద్యమాన్ని విరమింపజేయలేవు!

కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గ రాజీనామా ఒక్కటే పరిష్కారమార్గం!

మహిళల ముందంజ : ప్రముఖుల అరెస్టు: రాష్ట్రపతికి అభియోగపత్రం సమర్పణ

కేరళ ఉద్యమం ప్రారంభమై నెలరోజులు పూర్తి కావస్తున్నది. ఉద్యమం మహోద్యమమై, వేలకొలది ప్రజలు పికెటింగ్ సాగిస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం, సమస్యా పరిష్కారం వెతుకుతుండగా, కాల్పులు, లాఠీచార్జీలు, అరెస్టులద్వారా దమననీతిని ప్రదర్శిస్తున్నది. ఈవారం శ్రీమతి ఉదయభాను, ప్ర.సో. పార్టీ నాయకుడు శ్రీ కె. ఏ. మీనన్ మాజీమంత్రి శ్రీ కె. మాధవమీనన్, వారి పతీమణి మాజీ కేరళ కాంగ్రెసు అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కుట్టిమాళ్ అమ్మ ప్రభృతి నాయకులు పికెటింగ్ చేసి, అరెస్టు గావించబడ్డారు. రోజురోజుకు ఉద్యమం ఉధృతరూపం ధరిస్తున్నది.

ఇదేదో కాంగ్రెస్ పార్టీ స్వార్థప్రయోజనాలకై ప్రారంభించిన ఉద్యమంగా కొందరు విమర్శించడం హాస్యాస్పదంగా వుంది. ఇది పరిస్థితిని అపార్థం చేసుకోవడమే ఔతుంది. ఈనాడు కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్నది. కాంగ్రెసు ఒక్కటే కాదు; ఆ పోరాటాన్ని అనేక పార్టీలు— యింకా వివరించి చెప్పాలంటే కేరళ ప్రజాబాహుళ్యమే— కొనసాగిస్తున్నది. కేరళలో తమ పార్టీని పటిష్టపరచడానికై కేంద్రంలోని కాంగ్రెసుపార్టీ ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తున్నదని ఆరోపించడం కేవలం అన్యాయం. ఈ ప్రజా వెల్లువను, మహోద్యమాన్ని— రౌడీలు, దుండగులు బూటకపు తిరుగుబాటు చేసే అల్లరిగా జమకట్టి వున్నయ్య కోటి కమ్యూనిస్టు నాయకులు వర్ణింపగా చిత్రించ ప్రయత్నించడం మరీ అక్రమం.

చెరియతుర కాల్పులు ఇరువురి దుర్మరణం

తిరువనంతపురం సమీపంలోని కోస్తా ప్రాంతంలో చెరియతుర అను ప్రదేశంలో యీ నెలలో నాల్గవసారి తుపాకి కాల్పులు జరిగినవి. ఈ కాల్పులలో ఒక స్త్రీ, ఒక పురుషుడు దుర్మరణం చెందారు. అక్కడి ప్రాంతీయులు పికెటింగ్ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారనే మిషపై, ద్వేషంతో యీ కాల్పులు జరిపారని నిష్పాక్షిక పరిశీలకుల అభిప్రాయం. అక్కడ ప్రజలను తరిమి తరిమి పోలీసులు కాల్పులు జరిపినట్లు ఎంతో సాక్ష్యమున్నది.

పరిస్థితి విషమిస్తున్నది

[illegible] పరిస్థితి విషమిస్తున్నది. కేరళరాష్ట్రంలోని పురపాలక సంఘాలు, గ్రామ పంచాయతీలు, విషమిస్తున్న పరిస్థితిని గురించి కేంద్రప్రభుత్వానికి, రాష్ట్రపతికి విజ్ఞప్తులమీద విజ్ఞప్తులు నిరంతరం పంపుతున్నాయి. కేరళ రాష్ట్ర పరిస్థితిమీద రాజధాని తిరువనంతపురం మున్సిపాలిటీ చేసిన తీర్మానం ముఖ్యంగా పరిశీలింపదగింది. "కేరళలో ప్రజలకు భద్రత లేదు; భయానక పరిస్థితి తాండవిస్తున్నది. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా తిరుగుబాటు పరిస్థితి ఏర్పడింది. రాష్ట్రపతి, గవర్నర్ యీ వ్యవహారాన్ని పరిశీలించాలి. మంత్రివర్గాన్ని తక్షణమే రద్దుచేసి క్రొత్తఎన్నికలు జరపడం అవసరమని భావిస్తున్నాము" అని తిరువనంతపురం పురపాలక సంఘంచేసిన తీర్మానం గమనార్హమైనది.

ప్రజాసోషలిస్టుల రాజీనామా నిర్ణయం

శాసనసభలోను, ఇతర ప్రభుత్వ సంఘాలలోను వున్న తమ పార్టీ సభ్యులందరూ రాజీనామా యివ్వాలని కేరళ ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ ఆదేశించింది. ఈ సందర్భంలో "రాజ్యాంగానికి, ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు పూర్తిగా విరుద్ధంగా రాష్ట్రంలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం కేవలం స్వీయశ్రేయస్సుకోసం ఏర్పడిన ప్రభుత్వం మాదిరిగా వ్యవహరిస్తున్నది ... ప్రజల విశ్వాసాన్ని కోల్పోయి కూడ యీ ప్రభుత్వం అధికారంలో వుండడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది కాబట్టి దానిని ప్రత్యక్షచర్యద్వారా పడగొట్టడానికి పూనుకున్నా"మని స్పష్టంచేసింది.

ఇతర ప్రతిపక్షాలుకూడ ఇట్టి నిర్ణయానికే రావచ్చు. జూలై 15 తేది తిరువనంతపురంలో జరుగబోవు మహాసభలో, కేరళ ఉద్యమ భావిస్వరూపంకూడ నిర్ణయం కావచ్చు.

శ్రీ నెహ్రూ పరిష్కారమార్గం

ఈ విషమ పరిస్థితులనుంచి బయటపడడానికి ఎన్నికలే పరిష్కారమార్గమని, కేరళ సమస్యపై పత్రికాగోష్టిలో ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ భారతప్రభుత్వ విధానాన్ని స్పష్టంచేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం జోక్యం కల్పించుకోరాదనే సాధారణంగా తమ అభిప్రాయమనీ, కాని ప్రస్తుతం కేరళలోవున్న ఉద్రిక్త పరిస్థితుల దృష్ట్యా మంత్రివర్గం రాజీనామాయిచ్చి తిరిగి ఎన్నికలు జరపాలనే తమసలహాను త్రోసివేసినట్లయితే, యిక వేరే పరిష్కారమార్గం లేనప్పుడు ఆ చిట్టచివరి చర్యకూడా తీసుకోవలసి వస్తుందనీ, ఏమి జరుగనున్నదో కాని ఇప్పుడేమీ చెప్పలేననికూడా చెప్పారు.

అభియోగపత్రం సమర్పణ

కేరళ కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గం, రాజ్యాంగానికి, ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు విరుద్ధంగా తమపార్టీ శ్రేయస్సుకోసం ఏ విధంగా పరిపాలిస్తున్నదీ వివరిస్తూ, కేరళ కాంగ్రెసు తయారుచేసిన అభియోగపత్రమును (అది యిప్పుడు విజ్ఞాపనపత్రంగా మార్చబడింది) ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు శ్రీ ఆర్. శంకర్ రాష్ట్రపతికి శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్‌కు సమర్పించారు. అదే విజ్ఞాపనపత్రం, కేరళ గవర్నరు శ్రీ బి. రామకృష్ణరావు గారికి సమర్పించబడింది. ఈ అభియోగపత్రం సమర్పణతో, కేరళ సమస్యను కేంద్రప్రభుత్వం అధికారరీత్యా పరిశీలించుటకు అవకాశం ఏర్పడింది.

నెహ్రూ విధానానికి కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదం

కేరళకు సంబంధించి ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ విధానమునే కేంద్ర మంత్రివర్గంకూడ ఆమోదించింది. కేరళలో ఎన్నికలు జరగడంతప్ప అన్యమార్గం లేదని అభిప్రాయపడుతున్నారు. సాధ్యమైనంతవరకు కేంద్ర ప్రభుత్వజోక్యం లేకుండాచూడడం; పరిస్థితిని ఎప్పటికప్పుడు జాగ్రత్తగా పరిశీలించుతూ, పరిస్థితి విషమించి, ఎన్నికలకు కేరళ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం తిరస్కరించినప్పుడే, రాష్ట్రపతి పరిపాలనను కేరళలో ప్రవేశపెట్టాలనేదే కేంద్రమంత్రివర్గ అభిప్రాయంగా వున్నట్లున్నది.

శ్రీ నంబూద్రిపాద్ ఢిల్లీ పయనం

కేరళ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నంబూద్రిపాద్ కూడ నేడో రేపో ఢిల్లీని సందర్శించబోతున్నారు. వారు ఢిల్లీలో రాష్ట్రపతిని, కేంద్ర మంత్రులను కలసి సంప్రదించబోతున్నారు. బహుశా యీసందర్భంలో కేరళమంత్రివర్గం రాజీనామా చేయవలసిందిగా శ్రీ నంబూద్రిపాద్ కోరబడగలరని తెలుస్తున్నది.

అశోకమెహతా సూచన

కేరళ పరిస్థితిని ఎదుర్కొనడానికి భారత రాజ్యాంగం 162 సూత్రంక్రింద కేరళగవర్నరుకు అవసరచర్య తీసుకోవలసినదిగా ఆదేశించడం రాష్ట్రపతి తక్షణ కర్తవ్యమని ప్ర.సో. పార్టీ నాయకుడు శ్రీ అశోక మెహతా చేసినసూచన పరిశీలించదగివుంది. కొన్ని ప్రత్యేకపరిస్థితులలో ప్రజలపట్ల రాష్ట్రపతి తన బాధ్యతలను నిర్వర్తించుటకు, రాజ్యాంగంలో 162 సూత్రం పొందుపరచబడివుంది. వెంటనే కేంద్రప్రభుత్వం జోక్యం అవసరంలేకుండానే కేరళ విషయమై చర్య తీసుకోవడానికి అవకాశమున్నప్పుడు సంకోచించడం దేనికి?

ఎన్నికలువినా పరిష్కారమార్గం లేదు

ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ స్పష్టీకరించినట్లు, కేరళ ప్రతిష్టంభనకు ఎన్నికలుతప్ప వేరే పరిష్కారమార్గం కనుపించడంలేదు. నెహ్రూ సూచనకూడ రాజ్యాంగబద్ధమైనదే; ఇందులో రాజ్యాంగ విరుద్ధమేమీలేదు.

కేరళ పరిస్థితులు రోజురోజుకు క్లిష్టమౌతున్నవేకాని తగ్గడంలేదు. కాబట్టి తుపాకి కాల్పులు, లాఠీచార్జీలతో ఎంతకాలమని శ్రీ నంబూద్రిపాద్ పరిపాలన జరపగలడో దుర్భాగ్యంగావుంది. ఈ ఉద్యమాన్ని అణచివేయలేనప్పుడు ఏదో ఒక పరిష్కారమార్గం వెతకాలికదా? నెహ్రూ సలహాను పాటించకపోవడంలో కమ్యూనిస్టులు గొప్ప తప్పిదమే చేస్తున్నారు. వారి పార్టీచరిత్రలో గొప్ప సంక్లిష్టతను ఎదుర్కొనవలసిన తరుణంలో, కమ్యూనిస్టులు ప్రతిష్టకోసం ప్రాకులాడడం విజ్ఞత కానేరదు. రాష్ట్రపతి, కేంద్రమంత్రుల సలహాను పాటించి, కేరళలో తిరిగి ఎన్నికలు జరిపించడానికి శ్రీ నంబూద్రిపాద్ అంగీకరించగలరని ఆశిస్తాము. లేదా యీ విపత్కర సమయంలో

—కొరవ 6-వ పేజీలో

ఇదీ లోకవృత్తం

(3వ పేజీ తరువాత)

పిదప రాష్ట్రపతి అక్కడకువెళ్లి 'చాల ధైర్యంగా, నిశ్చింతంగా సమస్యలను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎదుర్కొంటున్న'దని ప్రకటించెను. పిమ్మట విద్య విషయం శాసనంగా, దానిని శాసనాల నిర్వాహకులు తెలియజేయగా, సుప్రీంకోర్టుకు అది పంపబడెను; సవరించబడెను; సవరణతో రాష్ట్రపతి దానిని ఆమోదించెను.

కాంగ్రెసు రాష్ట్రాన్ని రద్దుచేయుమని అడిగినవారికి ప్రధాని 'పార్లమెంటు' నిర్ణయాన్ని చూపినారు. రాష్ట్రపతి ఆమోదించిన చట్టంపై ఎదురుతిరగడం తప్పని కేరళీయులకు నెహ్రూ చెప్పలేక పోయినారు.

ఒరిస్సాలో గవర్నమెంటు లేక శూన్యమై పోగా, కేవలం అవకాశవాదాన్ని అనుసరించి గణతంత్రీయులతో కలిసి మెహతాబ్ మహాశయుడు తంత్రం చేస్తే, దానిని కాంగ్రెస్ పెద్దలు మెచ్చినారు. కేరళలో 'ప్రజలకిష్టంలేదు గనుక ప్రభుత్వం రాజీనామా నివ్వవలె' నని వారే అంటున్నారు. ఎవరా ప్రజలు? పచ్చి అవకాశవాదులైన రాజకీయ శక్తుల ననుసరించి నడిచేవారేనా ప్రజలు? స్వయంగా ప్రజాప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టుటకు పెంచిన మూకలు ప్రజలా లేక దానిని నిల్పవలెనని పూనుకున్నవారు ప్రజలా? మొదట 'మర్యాదగా' నడచిన ప్రభుత్వం ఇంతలో 'కిరాతక' ప్రభుత్వమై పోయిందా? కేరళ కాథలిక్కుల పెంచిన ఏ ప్రభుత్వమైనా (సి. పి. రామస్వామయ్యర్ మొదలు నంబూద్రిపాద్ వరకూ) ఎగిరి పోవలసిందేనా? అది కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వంగనుక మిగిలినవారంతా ఇలా ఒకరాయి వేస్తారా?

మొట్టమొదట కేరళలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని కాంగ్రెస్‌వారే పడగొట్టినారని మరువకూడదు. ఆ ధూర్తులు, తమిళ్‌నాడు కాంగ్రెస్ పార్టీవారు 'కన్యాకుమారి'ని తీసుకొని అవతలబడ్డారు. ఒక 'పీడ' వదలింది రాజకీయంగా, కాని తిండికి బాధ కలిగింది. ఆ తర్వాత వచ్చిన సోషలిస్టు ప్రభుత్వాన్ని ఆరునెలలు సాగించేటప్పటికి కాంగ్రెస్‌వారికి చాలకష్టమనిపించింది. ఆ తర్వాత, అదివరదాకా కమ్యూనిస్టులతో సహా పోరిన సోషలిస్టు ముఖ్యమంత్రి కమ్యూనిస్టులను తెరవిడిపించి, వారి కావలసిన సభ్యులసాయంతో సర్కారీని సాగించవలెనని పూనినారు. అది సాధ్యంకాలేదు. సోషలిస్టు ప్రభుత్వంపోయింది. మళ్ళీ ఎన్నికలలో అవకాశవాదులెందరో ఎన్నోతీరుల కృషి చేశారు. అన్నిపార్టీలవారు ఒకరొకరు ఓడించినారు. చివరకు, కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం బహుస్వల్పమైన అధికబలంతో వచ్చింది. ఇట్టి ప్రభుత్వం రెండేండ్లకాలంలో మహాకిరాతకమైపోయిందని చెప్పి, దానిని దించడానికి నాయకులంతా పూనుకున్నారు.

ఆరోపించువారు, విచారణచేయువారు, తీర్పరులు అంతా ఒకరే. వీరిపక్షాన పత్రికలన్నీ ఆణిముత్యాలు, రత్నాలు, మణులు.

అధికసంఖ్యగల ధూర్తరాజకేసరి చక్రవర్తులు అల్లరిచేసి ఏ ప్రభుత్వాన్నయినా దేశంలో పడగొట్టగలరని తేలింది.

కేరళలో తమ ప్రభుత్వాన్ని పోగొట్టుకునే కమ్యూనిస్టుల భవిష్యత్తు ఎట్లున్నా, దేశంలో అరాజక సాంప్రదాయాన్ని కాంగ్రెస్ పెద్దలు ప్రవేశపెట్టినారు. ఇందులో నెహ్రూకూడా పక్షైనాడు!

దేశంలో అవకాశవాదం మూర్తీభవించింది! మూల్యములు శూన్యగాలిని చేరినవి. కాంగ్రెస్ పార్టీకి దేశం హస్తగతమై వుండడమే ముఖ్యం. ఆ పార్టీవారికి పాలన సాధ్యంగాకుంటే, ఇంకో పార్టీ పాలనను సాగనివ్వరాదు.

ఇట్టి పరిస్థితిలో నెహ్రూ పార్టీ భవిష్యత్తు బహుక్లిష్టమైన పరిస్థితిలో పడుతున్నది.

—— (5-7-59.)

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.